

Analyse verkiezingen gemeenteraad en gebiedscommissies 2014

Onderzoek **en** Business Intelligence

Analyse verkiezingen Gemeenteraad en Gebiedscommissies 2014

P.T. Burger, D. van der Graaf, P.A. de Graaf, G.C. Koster en M.L.H. van Rhee

Onderzoek en Business Intelligence (OBI)
April 2014

In opdracht van de Regiegroep Verkiezingen van de gemeente Rotterdam.

Auteurs: P.A. de Graaf en M.L.H. van Rhee

Projectnr: 4133

Onderzoek en Business Intelligence (OBI)

Blaak 34, 3011 TA Rotterdam

Postbus 21323, 3001 AH Rotterdam

Telefoon: (010) 267 15 00

E-mail: onderzoek@rotterdam.nl

Internet: <http://www.rotterdam.nl/onderzoek>

Gegevens mogen worden overgenomen, mits met bronvermelding.

Verveelvoudiging voor eigen of intern gebruik toegestaan.

INHOUD

/ Samenvatting en conclusies	4
1 Inleiding	6
2 Verkiezingsuitslag Rotterdam	7
2.1 Uitslag	7
2.2 Grootste partij per buurt	8
2.3 Personele verschuivingen in de raad en voorkeurstemmen	8
2.4 Verschil tussen 2010 en 2014	9
2.5 Zetelverdeling in de Rotterdamse raad in historisch perspectief	10
3 Opkomst	12
3.1 Opkomst in historisch perspectief	12
3.2 Grafische weergave van de opkomst per buurt	13
3.3 Opkomst in 2010 en in 2014	14
4 Uitslagen per partij	16
4.1 Leefbaar Rotterdam	16
4.2 PvdA	18
4.3 D66	19
4.4 SP	20
4.5 VVD	20
4.6 CDA	21
4.7 GroenLinks	21
4.8 Nida Rotterdam	22
4.9 ChristenUnie-SGP	22
4.10 Partij voor de Dieren	23
5 Stemgedrag in de vier grote steden	24
6 Verkiezingen gebiedscommissies	25
6.1 Uitslagen alle gebieden	25
6.2 Uitslagen per gebied	28
Bijlagen	
Bijlage 1 Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen 2014 (in procenten) per buurt en gebied	43
Bijlage 2 Buurtkaart met namen	45
Bijlage 3 Percentages stemmers per buurt en aantal stemmen per kandidaat	47

Samenvatting en conclusies

In overleg met de opdrachtgever is er voor gekozen de duiding van de resultaten aan de lezer over te laten. Vandaar worden uitsluitend de feitelijke bevindingen gerapporteerd.

Gemeenteraadsverkiezingen

Leefbaar Rotterdam behield zijn 14 zetels, de PvdA verloor 6 van zijn 14 zetels, en hield er 8 over. De SP steeg van 2 naar 5 en D66 van 4 naar 6.

Er komen twee partijen nieuw in de raad komen: Nida Rotterdam met 2 zetels, en de Partij voor de Dieren met één zetel.

De VVD verloor één zetel (van 4 naar 3), evenals GroenLinks (van 3 naar 2); het CDA behield zijn 3 zetels, en de combinatie ChristenUnie-SGP zijn ene zetel.

In tegenstelling tot landelijk, nam het opkomstpercentage in Rotterdam wél verder af: met 45,1 procent lag het 2,8 procentpunt lager dan in 2010, en 8,7 procentpunt lager dan landelijk.

In 43 van de 67 buurten is Leefbaar Rotterdam de grootste. De PvdA is in 15 buurten de grootste. Voor het eerst in de historie is D66 in 8 buurten de grootste partij. In één buurt is de VVD de grootste.

Van de 45 zittende raadsleden hebben er zich 29 opnieuw verkiesbaar gesteld. Hiervan zijn er 19 opnieuw gekozen als raadslid. Drie personen zijn alsnog in de raad gekomen met voorkeurstemmen.

Alle partijen die tijdens de vorige periode in de raad zaten laten een sterke samenhang zien tussen het percentage stemmen per buurt dat ze nu behaalden met de vorige raadsverkiezingen in 2010. Dat betekent dat de partijen in iedere buurt ongeveer dezelfde ontwikkeling doormaken. Het CDA is de enige uitzondering hierop.

Er is gebleken dat het percentage stemmers op VVD, GroenLinks en D66 tezamen op buurtniveau zeer constant is gebleken tussen 2010 en 2014.

In alle vier de grote steden is het aantal zetels van de PvdA met een derde tot bijna de helft afgenomen, en zijn D66 en de SP de grote winnaar. In Amsterdam, Den Haag en Utrecht is nu ook niet meer de PvdA, maar D66 de grootste partij. Ook de VVD en GroenLinks verloren in alle vier de grote steden zetels, terwijl het CDA nu in geen van deze steden nog méér dan drie zetels heeft.

Verdere vergelijkingen tussen de vier grote steden worden bemoeilijkt doordat de PVV alleen in Den Haag meedeed en daar met 7 zetels de op één na grootste partij is, en door de omvang van lokale partijen.

Verkiezingen gebiedscommissies

De gemeente Rotterdam heeft als bestuurlijk model gekozen voor de invoering van de zogenoemde gebiedscommissies. De verkiezingen van de leden voor deze commissies heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de gemeenteraadsverkiezingen.

Voor de gebiedscommissies konden ook bewoners(organisaties) deelnemen. In tien van de veertien gebieden is dit gebeurd. In vier gebieden wist een bewonersorganisatie daadwerkelijk 1 of 2 zetels te behalen.

In vijf gebieden deden lokale partijen mee aan de verkiezingen voor de gebiedscommissie. In alle vijf werden door minimaal één lokale partij tenminste één zetel behaald. In drie gebieden zijn ze zelfs de grootste partij. Dit zijn Hoogvliet, Hoek van Holland en Rozenburg.

In de buitengebieden is dus anders gestemd dan in de rest van Rotterdam.

In één gebied (Hillegersberg-Schiebroek) heeft een lijstencombinatie er voor gezorgd dat de partij met de meeste stemmen (Leefbaar Rotterdam) minder zetels heeft dan de partij met iets minder stemmen (D66). In geen enkele situatie heeft een lijstencombinatie negatief uitgedrukt, hoewel dat bij de verkiezingen voor de gebiedscommissies zeer wel mogelijk is.

Bij diverse gebiedscommissies maken tientallen of zelfs enkele stemmen een verschil in zetelverdeling uit. Oftewel daadwerkelijk iedere stem telt!

1 Inleiding

Op 19 maart 2014 vonden in Rotterdam, net als in de meeste andere Nederlandse gemeenten, gemeenteraadsverkiezingen plaats. In deze rapportage worden de belangrijkste resultaten van deze verkiezingen voor Rotterdam op een rijtje gezet. Te beginnen in hoofdstuk 2, met de uitslagen voor heel Rotterdam en de verschuivingen ten opzichte van vier, acht en twaalf jaar geleden. In hoofdstuk 3 wordt de opkomst en de verandering in de opkomst besproken; voor heel Rotterdam en op het niveau van de verschillende buurten.

In hoofdstuk 4 wordt de verkiezingsuitslag geanalyseerd. Daarbij worden buurten als analyse-eenheid gebruikt. Door voor elke buurt de verkiezingsresultaten te vergelijken met enkele kenmerken van de buurt, wordt nagegaan of er sprake is van samenhang; bijvoorbeeld of het percentage stemmers op een partij samenhangt met het percentage eigenwoningbezitters. Op deze wijze wordt inzichtelijk waar de aanhang van bepaalde partijen vandaan komt en waar de verschuivingen ten opzichte van 2010 door worden veroorzaakt. Deze analyse wordt gemaakt voor alle partijen die bij deze verkiezingen ten minste één zetel hebben behaald, in volgorde van lijstnummer.

In hoofdstuk 5 wordt summier ingegaan op de overeenkomsten en verschillen met de uitkomsten in de andere drie grote steden.

Na de afschaffing van de deelgemeentes, heeft de gemeente Rotterdam als bestuurlijk model gekozen voor de invoering van de zogenoemde gebiedscommissies. De verkiezingen van de leden voor deze commissies heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de gemeenteraadsverkiezingen. In hoofdstuk 6 staan de resultaten van een beknopte analyse van deze verkiezingen.

In bijlage 1 is per buurt en gebied het percentage stemmen te vinden voor iedere partij die bij deze verkiezingen ten minste één zetel heeft behaald. Hierbij is per partij aangegeven in welke vijf buurten zij relatief de meeste stemmen kregen en in welke vijf relatief de minste. Bijlage 2 bevat een kaart van alle Rotterdamse buurten met de bijbehorende buurtnamen, en in bijlage 3 is per partij die ten minste één zetel heeft gehaald een kaartje opgenomen waarop in één oogopslag is te zien in welke buurten zij relatief veel stemmen hebben gekregen en waar relatief weinig. Tevens staat in deze bijlage het aantal stemmen dat iedere kandidaat heeft gekregen, alsmede het aandeel stemmen dat naar de lijsttrekker en de nummers twee en drie op de kandidatenlijst is gegaan.

Om in deze rapportage opkomstpercentages en uitslagen op buurniveau te kunnen presenteren, zijn de gegevens per stembureau omgezet naar gegevens per buurt. De grenzen van de stembureaus komen echter niet overal overeen met buurtgrenzen, en in sommige buurten wonen zo weinig mensen dat daar geen stembureau is. Hierdoor is het voor sommige buurten niet mogelijk om daar uitslagen voor te geven. Bovendien past bij de gegevens per buurt de nuancering dat het hier strikt genomen stemmen betreft die *in* een buurt zijn uitgebracht, en geen stemmen *door bewoners van een buurt*. Mensen mogen hun stem immers ook uitbrengen in een ander stembureau dan het stembureau in het district waarin zij wonen. Het geringe verschil tussen de opkomst voor de gemeenteraad en die voor de gebiedscommissies (slechts twee procentpunt!) suggereert echter dat het effect daarvan niet zo groot zal zijn. Immers: om voor de gebiedscommissie te mogen stemmen, moet men in ieder geval stemmen in het gebied (voorheen deelgemeente) waar men woont.

2 Verkiezingsuitslag Rotterdam

2.1 Uitslag

Leefbaar Rotterdam behield zijn 14 zetels, maar de PvdA verloor 6 van zijn 14 zetels, en hield er 8 over. Uiteindelijk stemde 28 procent van de opgekomen kiesgerechtigden (bijna 60.000 kiezers) op Leefbaar Rotterdam, en 16 procent (ruim 34.000 kiezers) op de PvdA.

Tabel 2.1: Uitslag Rotterdamse gemeenteraadsverkiezingen in 2002, 2006, 2010 en 2014.

Lijstnr. Partijnaam	2002		2006		2010		aantal stemmen	2014	
	percentage	zetels	percentage	zetels	percentage	zetels		percentage	zetels
1 Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	22,4%	11	37,4%	18	28,9%	14	34.193	15,8%	8
2 Leefbaar Rotterdam	34,7%	17	29,7%	14	28,6%	14	59.505	27,5%	14
3 VVD	9,8%	4	6,2%	3	9,6%	4	16.120	7,5%	3
4 Democraten 66 (D66)	5,1%	2	2,2%	1	9,2%	4	27.433	12,7%	6
5 GROENLINKS	6,5%	3	4,4%	2	7,3%	3	10.631	4,9%	2
6 CDA	11,3%	5	7,7%	3	6,8%	3	12.753	5,9%	3
7 SP (Socialistische Partij)	4,0%	1	6,6%	3	5,6%	2	22.685	10,5%	5
8 ChristenUnie-SGP	2,8%	1	2,4%	1	3,0%	1	6.902	3,2%	1
9 Partij voor de Dieren							5.389	2,5%	1
10 Rotterdamse Ouderen Partij (ROP)							2.453	1,1%	-
11 OPA Rotterdam							963	0,4%	-
12 Nida Rotterdam							10.322	4,8%	2
13 Libertarische Partij (LP)							405	0,2%	-
14 Seniorenpartij Rotterdam							3.258	1,5%	-
15 Lijst van Gerdingen							243	0,1%	-
16 Rotterdams Turks Belang							716	0,3%	-
17 Regionaal Lokaal							2.165	1,0%	-
Overige	0,6%	-	3,2%	-	1,1%	-			
Totaal	100%	45	100%	45	100%	45	216.136	100%	45

Tegenover het verlies van de PvdA stond een winst van de SP (van 2 naar 5 zetels) en D66 (van 4 naar 6), terwijl er ook twee partijen nieuw in de raad komen: Nida Rotterdam kwam op 2 zetels, en de Partij voor de Dieren behaalde ook voor het eerst een zetel.

Verder verloor de VVD een zetel (van 4 naar 3), evenals GroenLinks (van 3 naar 2); het CDA behield zijn 3 zetels, en de combinatie ChristenUnie-SGP zijn ene zetel.

De lijstencombinaties van zowel PvdA en GroenLinks als die van CDA en CU/SGP hebben geen effect gehad op de zetelverdeling.

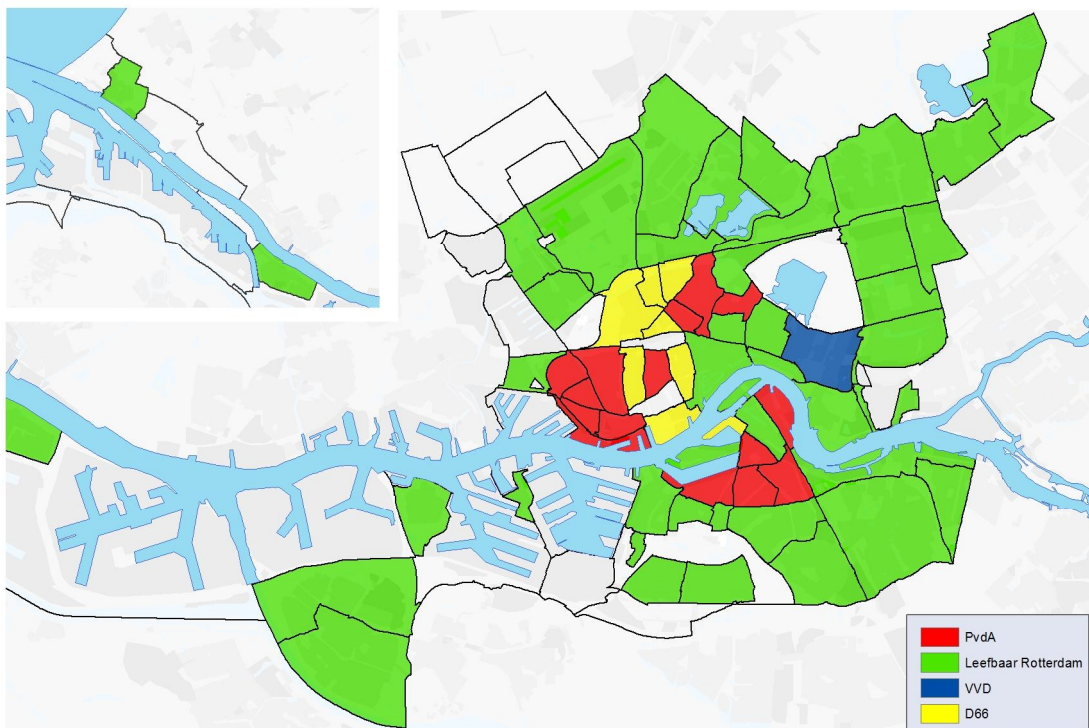
Ruim 10.000 Rotterdammers stemden op partijen die niet voldoende stemmen behaalden voor een zetel, waaronder bijna 7.000 op de drie ouderenpartijen ROP, OPA en Seniorenpartij. Samen zouden die drie partijen wél (ruim) een zetel hebben gehaald.

2.2 Grootste partij per buurt

Op onderstaande kaart is per buurt aangegeven welke partij daar de meeste stemmen heeft behaald.

Figuur 2.2: Grootste partij per buurt bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014.

Leefbaar Rotterdam is in 43 buurten de grootste, de PvdA is in 15 buurten het grootst. De groei van D66 heeft ertoe geleid dat ze in 8 buurten de grootste partij zijn. De VVD is in één buurt de grootste. Dat waren er vier jaar geleden nog drie.

2.3 Personele verschuivingen in de raad en voorkeurstemmen

Van de 45 zittende raadsleden hebben er zich 29 verkiesbaar gesteld. 19 van hen zijn opnieuw gekozen als raadslid. Daarnaast hadden alle acht zittende wethouders zich verkiesbaar gesteld; al dan niet op een verkiesbare plaats. Van hen kregen er vier door de kiezers een raadszetel toebedeeld.

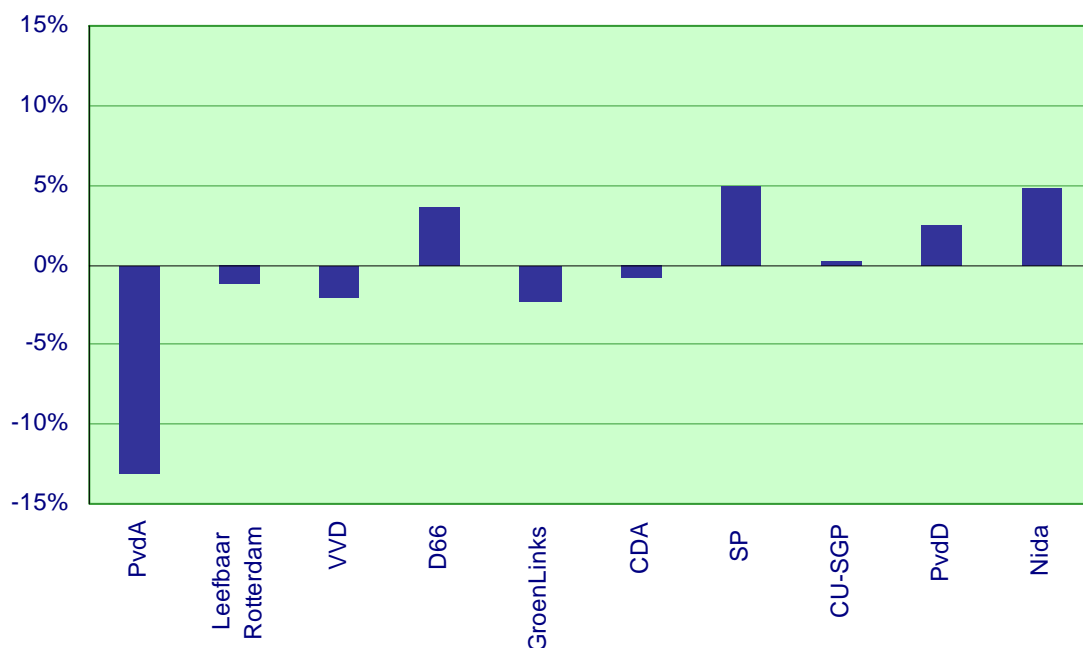
Drie kandidaten zijn met voorkeurstemmen alsnog in de raad gekomen: zij hebben minimaal een kwart van de kiesdeler gehaald, en hadden het anders vanwege hun te lage plaats op de kandidatenlijst niet gehaald. De kiesdeler bedroeg $(216.136 / 45 =) 4.803$, waardoor het aantal benodigde stemmen voor een zetel op basis van voorkeurstemmen 1.201 bedroeg.

In totaal hebben 13 kandidaten (niet lijsttrekkers) méér dan een kwart van de kiesdeler gehaald en daardoor “op eigen kracht” hun zetel gehaald; tien daarvan waren echter anders op basis van hun plaats op de kandidatenlijst ook wel gemeenteraadslid geworden.

2.4 Verschil tussen 2010 en 2014

In figuur 2.3 is te zien hoeveel procentpunt van het totale aantal stemmen door de verschillende partijen is gewonnen of verloren in 2014 ten opzichte van 2010. Alle partijen die in één van beide jaren in de Rotterdamse gemeenteraad zetels behaalden zijn daarbij opgenomen in de volgorde van de kieslijst van 2014.

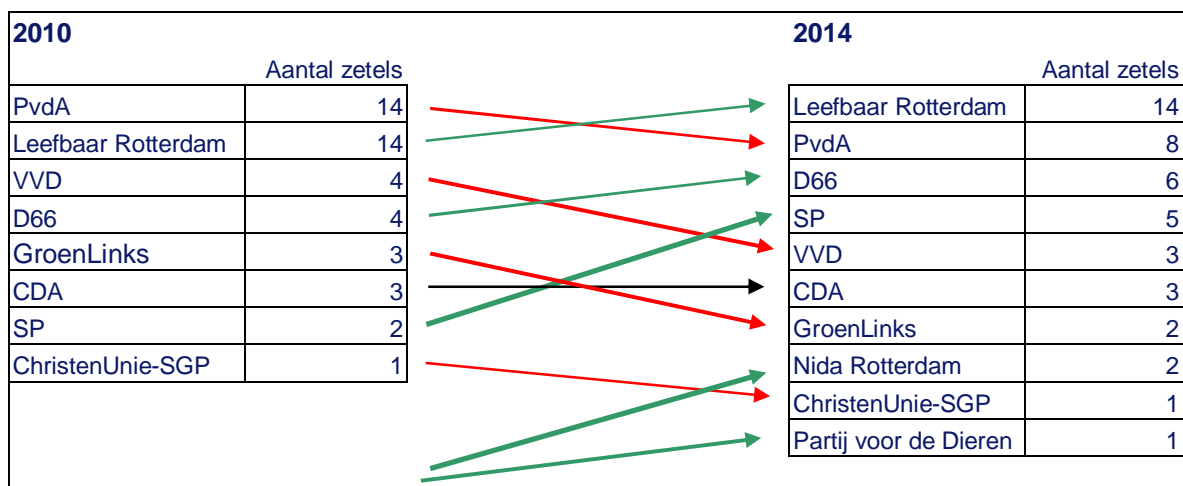
Figuur 2.3: Verschil tussen het percentage stemmen in 2010 en in 2014 (in procentpunten).

Uit de figuur is af te lezen dat de PvdA de meeste stemmen heeft verloren, met een verlies van 13 procentpunt. GroenLinks en de VVD hebben 2 procentpunt verloren. De grootste winnaars zijn (in die volgorde:) SP, Nida Rotterdam, D66 en de Partij voor de Dieren. Leefbaar Rotterdam en het CDA hebben 1 procentpunt verloren, en ChristenUnie-SGP haalde praktisch het zelfde percentage als in 2010.

Door deze veranderingen is Leefbaar Rotterdam nu de grootste partij, en de PvdA de tweede partij in grootte; zie figuur 2.4. D66 is naar de derde plaats opgeklommen, de SP naar de vierde, en de VVD is gezakt naar de vijfde plaats. Het CDA bleef nummer zes, en GroenLinks zakte van de vijfde naar de zevende plaats; nét vóór Nida Rotterdam.

Figuur 2.4: Veranderingen in de volgorde van de partijen (van groot naar klein), uitgedrukt in aantal zetels, tussen 2010 en 2014.

2.5 Zetelverdeling in de Rotterdamse raad in historisch perspectief

Tabel 2.2: Uitslagen Rotterdamse gemeenteraadsverkiezingen tussen 1946 en 2014.

	1946	1949	1953	1958	1962	1966	1970	1974	1978	1982	1986	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
LR															17	14	14	14
PvdA	18	19	21	20	23	18	19	24	25	21	24	18	12	15	11	18	14	8
D66							4		2	2	2	7	7	3	2	1	4	6
SP													1	4	1	3	2	5
VVD	3	5	5	8	4	5	5	7	6	9	7	6	6	9	4	3	4	3
CDA ¹	15	16	15	14	13	12	12	10	10	8	8	9	6	6	5	3	3	3
GroenLinks ²	9	5	4	2	4	6	3	3	1	4	2	2	3	4	3	2	3	2
Nida																		2
CU ³ -SGP				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PvdD																		1
CD/CP											1	2	6					
Overige						3	1						3	3	1			
Totaal	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

¹): Vóór 1980: KVP, ARP en CHU.

²): Vóór 1990: PSP, PPR, CPN en EVP.

³): Vóór 2001: RPF en GPV.

Het verlies van de PvdA heeft deze partij op een historisch laag zeteltal gebracht. In 1998 en vooral in 2006 won deze partij zetels, maar de lange-termijntrend is nu sterk dalend, en men is ver verwijderd van het niveau in de hoogtijdagen. (In de jaren vijftig tot en met tachtig haalde de partij vaak meer dan twintig zetels, en vier keer zelfs meer dan de helft van de raadszetels) Daarnaast valt in het historische overzicht de opkomst van Leefbaar Rotterdam in 2002 op: in één keer naar 17 zetels, en sindsdien een stabilisatie op 14 zetels.

Een derde duidelijke lange-termijntrend is de gestage afname van de aanhang van het CDA. De VVD vertoont een op en neer gaande ontwikkeling, maar de laatste drie verkiezingen is deze partij redelijk stabiel gebleven. Ook D66 en de SP, die dit jaar zetels wonnen, en ook GroenLinks, kennen historisch gezien hun betere en slechtere tijden. De protestants-christelijke partijen tenslotte zijn sinds 1958 steeds goed voor één raadszetel.

3 Opkomst

3.1 Opkomst in historisch perspectief

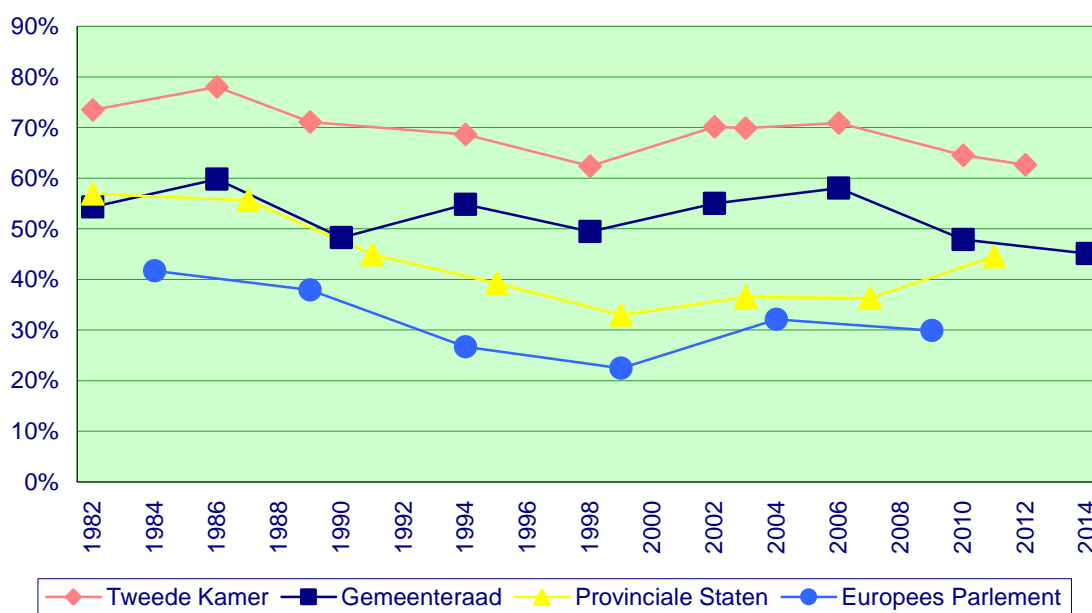
Het opkomstpercentage lag dit jaar met 45,1 procent 2,8 procentpunt lager dan in 2010, toen het vergeleken met de keer daarvoor met 10,1 procentpunt was gedaald. Van de 485.449 stemgerechtigde Rotterdammers brachten er 216.136 een geldige stem op een kandidaat uit; daarnaast werden er ook 1.116 blanco stemmen uitgebracht, en zijn er 1.873 stemmen ongeldig verklaard.

Landelijk bedroeg de opkomst 53,8 procent; praktisch even hoog als vier jaar geleden (53,9 procent). Daarmee is het verschil tussen het opkomstpercentage in Rotterdam en dat elders in Nederland weer verder toegenomen.

De 45,1 procent van deze keer is voor gemeenteraadsverkiezingen een historisch dieptepunt.

Het percentage Rotterdamse kiezers dat naar de stembus komt, is steeds het hoogste bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, maar ook dáárbij nam de opkomst de laatste twee keer af. Zoals in onderstaande grafiek is te zien, is de trend bij beide verkiezingen ruwweg hetzelfde: in de eerste helft van het vorige decennium nam de opkomst toe, en sindsdien weer af.

Figuur 3.1: Opkomstpercentage bij verschillende soorten verkiezingen in Rotterdam in 1982 tot en met 2014.

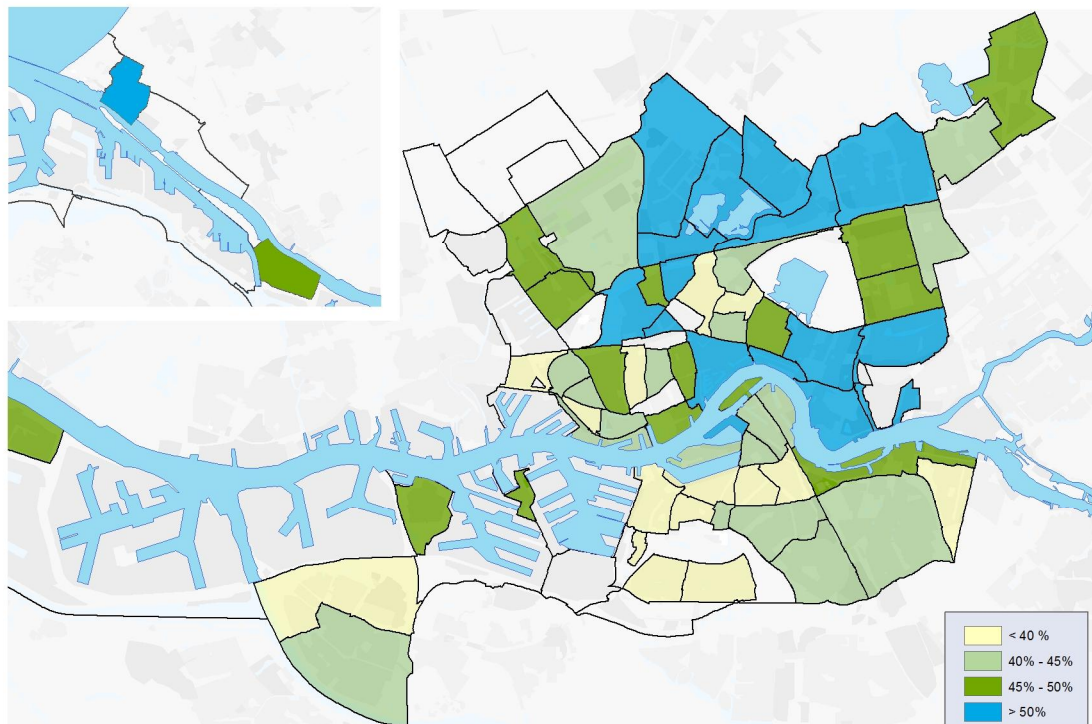

3.2 Grafische weergave van de opkomst per buurt

Om de uitslagen op buurtniveau te kunnen weergeven zijn de uitkomsten per stembureau omgezet naar gegevens per buurt, al komen de grenzen van de stembureaus niet overal overeen met de buurtgrenzen, en zal niet iedereen in zijn of haar eigen buurt gestemd hebben. Ook wonen in sommige buurten zo weinig mensen dat daar geen stembureau is, waardoor niet mogelijk is om daar uitslagen voor te geven.

Zoals in figuur 3.2 te zien is, verschillen de opkomstpercentages sterk per buurt. In bijlage 1 staan de exacte percentages weergegeven. Een kaartje met daarbij de namen van alle buurten is te vinden in bijlage 2.

Figuur 3.2: Opkomstpercentage per buurt bij gemeenteraadsverkiezingen in 2014.

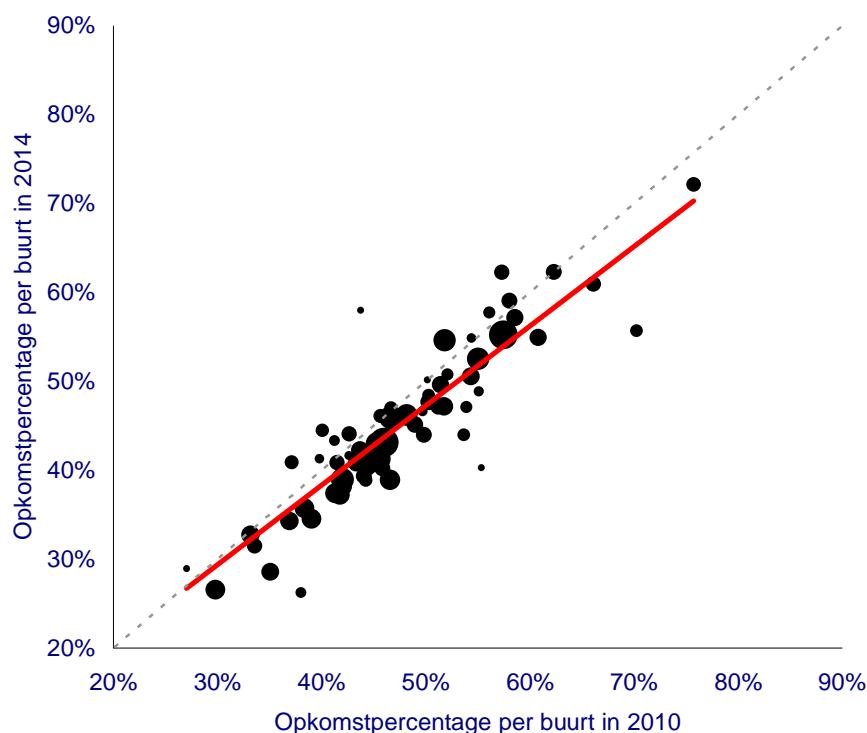

De figuur laat zien dat de opkomst het hoogst was in met name het noorden van Rotterdam. Kop van Zuid is de enige buurt aan de Linker Maasoever, met een opkomst hoger dan 50 procent. In de meeste buurten van Charlois is de opkomst erg laag. Met uitzondering van Heijplaat ligt de opkomst daar in alle buurten ver onder het stedelijk gemiddelde. Ook in Feijenoord, Delfshaven en Noord zijn enkele buurten met een zeer lage opkomst. Daarnaast is ook in Hoogvliet-Noord en Oud Crooswijk de opkomst lager dan 40 procent. Molenlaankwartier is de enige buurt met een opkomst hoger dan 63 procent (72,2 procent).

3.3 Opkomst in 2010 en in 2014

Figuur 3.3 laat het verband zien tussen de opkomst in 2010 en in 2014. Elke punt in de figuur representeert een buurt. Hoe groter een punt, des te meer stemgerechtigden die buurt telt. De rode zogeheten “regressielijn” is een weergave van de samenhang tussen de opkomst in 2010 en die in 2014. De grijze stippellijn is een hulplijn voor bij de interpretatie. Een punt dat boven deze stippellijn ligt, weerspiegelt een buurt die in 2014 een hogere opkomst heeft dan in 2010. Voor een punt onder deze lijn geldt het omgekeerde.

Figuur 3.3: Verband tussen opkomst per buurt in 2010 en in 2014.

In de figuur is te zien dat in driekwart van de buurten de opkomst in 2014 lager was dan in 2010. In de buurten Zuidplein, Struisenburg en Agniesebuurt is de opkomst het meest teruggelopen (meer dan 10 procentpunt); de Kop van Zuid (Wilhelminapier) is de enige buurt met een meer dan 10 procentpunt hogere opkomst.

Het verband tussen de opkomst in 2014 en die in 2010 is iets sterker dan het verband tussen de opkomst in 2010 en die in 2006. Dit verband is uit te drukken met een zogeheten R^2 : een maat voor samenhang. Deze ligt altijd tussen de nul en de één. Bij een R^2 van 1 liggen alle punten op de regressielijn, en is er een volledige samenhang; bij een R^2 van nul liggen alle punten daar zo ver mogelijk vandaan. Bij een R^2 boven de 0,50 spreken we van een matige samenhang, boven de 0,70 van een redelijk sterke samenhang, en boven de 0,80 van een sterke samenhang.

De R^2 die bij de regressielijn in figuur 3.3 hoort, bedraagt 0,87, wat inhoudt dat de meeste punten dicht bij de regressielijn liggen: dat betekent dat de verandering in de opkomst weinig per buurt verschilt. Vier jaar geleden bedroeg deze R^2 0,80: de veranderingen in de opkomst

verschillen nu zelfs nóg wat minder per buurt dan vier jaar geleden.

De opkomst per buurt hangt nauwelijks samen met buurtkenmerken of percentages stemmen op bepaalde partijen, en het zelfde geldt voor de veranderingen in de opkomst per buurt. Zo is er bijvoorbeeld ook in het geheel geen samenhang tussen de verandering in de opkomst en de verandering in het percentage PvdA-stemmen. De opkomst kent alleen een zeer matige samenhang met de gemiddelde WOZ-waarde ($R^2 = 0,57$) en het percentage hoge inkomens ($R^2 = 0,56$) in de buurt.

4 Uitslagen per partij

In bijlage 1 staat voor iedere partij die ten minste één zetel in de gemeenteraad heeft gekregen het percentage stemmers per buurt weergegeven. In dit hoofdstuk wordt voor die partijen per partij aangegeven:

- in hoeveel buurten de partij gewonnen heeft (minimaal één procentpunt)
- in hoeveel buurten de partij verloren heeft (minimaal één procentpunt)
- in welke drie buurten de partij de meeste aanhang heeft (het hoogste percentage)
- in welke drie buurten de partij de grootste winst heeft geboekt ten opzichte van 2010
- in welke drie buurten de partij het grootste verlies heeft geboekt ten opzichte van 2010
- met welke achtergrondkenmerken op buurtniveau het percentage stemmers samenhangt
- waar de verschuivingen ten opzichte van de vorige verkiezingen mee samenhangen.

4.1 Leefbaar Rotterdam

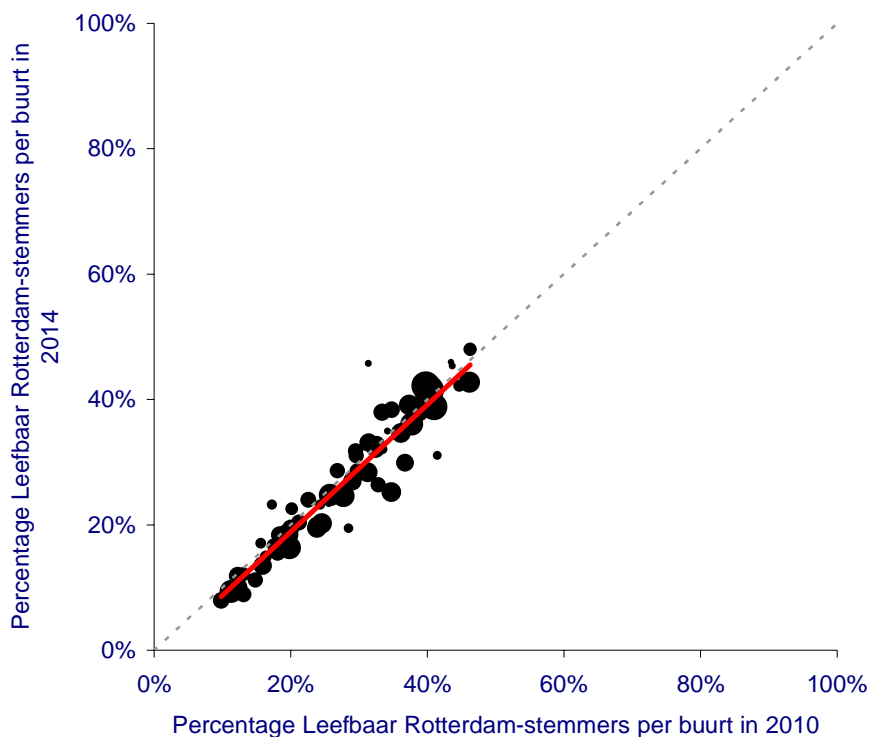
Aantal buurten met winst:	17
Aantal buurten met verlies:	36
Buurten met grootste aanhang:	Oud IJsselmonde Heijplaat Wielewaal
Buurten met grootste winst:	Wielewaal Nesselande Nieuwe Werk
Buurten met grootste verlies:	Zestienhoven Rozenburg Nieuw Crooswijk

Ondanks het feit dat Leefbaar Rotterdam redelijk stabiel is gebleven wat betreft het aandeel stemmen, heeft men ten opzichte van 2010 toch in 36 van de 67 buurten méér dan één procentpunt verloren. Anderzijds werden in 17 buurten juist minimaal één procentpunt méér stemmen binnengehaald.

In figuur 4.1 betreffen de punten onder de stippellijn buurten waar het percentage stemmers op Leefbaar Rotterdam in 2014 lager is dan in 2010, en geven de punten boven de stippellijn de buurten aan waar Leefbaar Rotterdam in 2014 méér stemmen kreeg dan in 2010. Zoals ook op deze wijze te zien is, heeft Leefbaar Rotterdam in 2014 in ongeveer twee keer zo veel buurten verloren als gewonnen, al zijn de verschillen telkens bescheiden.

De samenhang tussen het percentage Leefbaar Rotterdam-stemmers in 2010 en 2014 is sterk ($R^2 = 0,93$). Deze samenhang is in vergelijking met 2010, toen met 2006 werd vergeleken, zelfs nog wat sterker geworden (de R^2 bedroeg toen 0,83), en vier jaar dáárvoor bedroeg hij 0,71. Leefbaar Rotterdam weet dus zijn kiezers steeds beter te binden.

Figuur 4.1: Verband tussen aanhang Leefbaar Rotterdam per buurt in 2010 en in 2014.

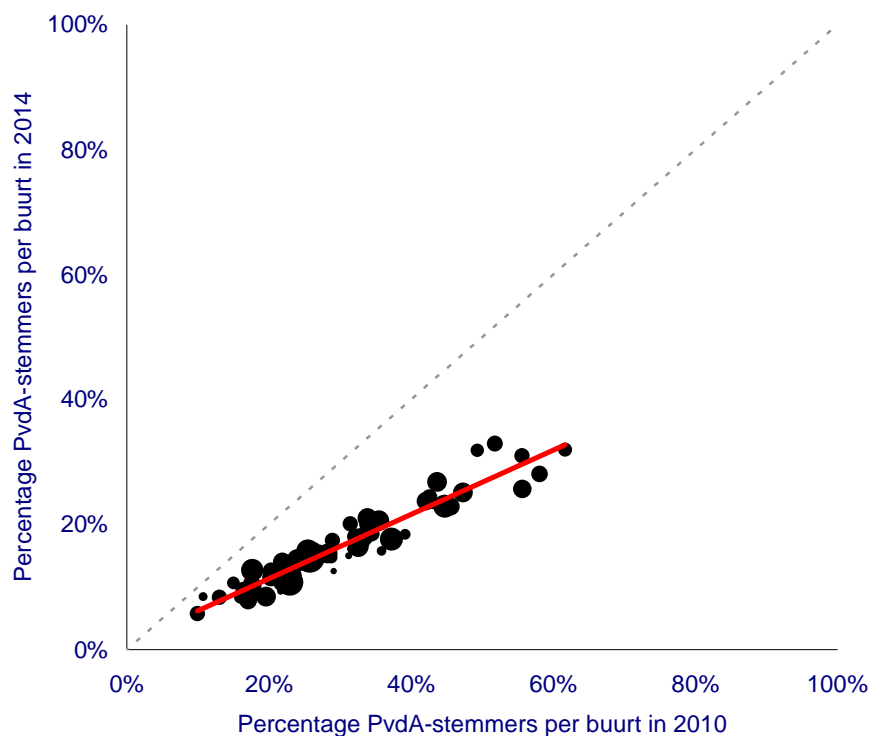
Bij de verkiezingen in 2002 was Leefbaar Rotterdam de grote verrassing. Alle analyses ten spijt was het lastig aan te geven waar die kiezers nou precies vandaan kwamen. Er waren toen geen duidelijke statistische verbanden te vinden tussen kenmerken van de buurt en het percentage kiezers dat op Leefbaar Rotterdam had gestemd. Dat was in 2006 en 2010 niet anders, en ook nu is er geen samenhang te vinden tussen buurtkenmerken en het percentage stemmers op Leefbaar Rotterdam. In het bijzonder geldt dat ook voor de (verandering in de) Veiligheidsindex of de Sociale Index en het percentage stemmen op Leefbaar Rotterdam. Met het gemiddelde inkomen of de inkomensverdeling in de buurt is er net zo min als in 2010 enige samenhang te vinden.

4.2 PvdA

Aantal buurten met winst:	0
Aantal buurten met verlies:	67
Buurten met grootste aanhang:	Tussendijken Feijenoord Bospolder
Buurten met grootste winst:	geen
Buurten met grootste verlies:	Hillesluis Spangen Feijenoord

De PvdA heeft in alle 67 buurten een lager percentage stemmen binnengehaald dan in 2010.

Figuur 4.2: Verband tussen aanhang PvdA per buurt in 2010 en in 2014.

In bovenstaande figuur is eveneens te zien dat de PvdA in alle buurten achteruit is gegaan: alle punten liggen onder de stippellijn. Ook hier is mate van samenhang tussen de twee jaren sterk: $R^2 = 0,92$. De PvdA heeft dus in sterke mate in iedere buurt verhoudingsgewijs even veel verloren.

Er is een sterke samenhang tussen het percentage PvdA-stemmers en het aandeel allochtonen in de buurt: de R^2 bedraagt 0,89, en met het percentage niet-westerse allochtonen is dat zelfs 0,91. Ook de daling van het percentage PvdA-stemmers heeft echter een redelijk sterke

tot sterke samenhang met het percentage allochtonen: hoe meer allochtonen er in de buurt wonen, hoe groter het verlies van de PvdA was.

Verder is er een redelijk sterke samenhang tussen het percentage stemmers op de PvdA en dat op Nida Rotterdam ($R^2 = 0,79$).

De daling van het percentage PvdA-stemmers hangt het sterkst samen met de winst van Nida Rotterdam en de SP samen. Ook heeft het percentage stemmers op de PvdA en SP samen in 2010 een sterke samenhang met het percentage stemmers op de PvdA, SP en Nida Rotterdam gezamenlijk in 2014. Het verlies van de PvdA is dus voornamelijk naar de SP en naar Nida Rotterdam gegaan. In de analyse is op een zelfde wijze tevens gekeken of een deel van de aanhang van de PvdA is overgestapt naar D66. Daar blijkt uit de analyse op buurniveau geen sprake van te zijn.

De PvdA heeft dus vooral verloren aan Nida Rotterdam en SP.

4.3 D66

Aantal buurten met winst:	56
Aantal buurten met verlies:	2
Buurten met grootste aanhang:	Kop van Zuid Nieuwe Werk Bergpolder
Buurten met grootste winst:	Kop van Zuid Middelland Stadsdriehoek
Buurten met grootste verlies:	Rozenburg Wielewaal

Vier jaar geleden boekte D66 in iedere buurt winst, en ook nu heeft D66 in bijna iedere buurt minstens een procentpunt winst geboekt.

Ook bij D66 is de samenhang tussen het percentage stemmen nu en vier jaar eerder flink gestegen, en nu erg sterk: de R^2 steeg van 0,76 naar 0,94.

Het percentage stemmers op D66 heeft met geen enkel buurtkenmerk een duidelijke samenhang; alleen met de ervaring van de sociale binding is er een matige samenhang ($R^2 = 0,67$). Het zelfde geldt voor de *groei* van deze partij in relatie tot de buurtkenmerken.

Uit de analyse is gebleken dat er geen relatie bestaat (op buurniveau) tussen het verlies van de PvdA en de winst van D66. Ook is er geen verband gevonden tussen het verlies van GroenLinks en de VVD. Wel is gebleken dat het percentage stemmers per buurt op D66, GroenLinks en VVD tezamen opmerkelijk gelijk is gebleven tussen 2010 en 2014. Er lijkt dus wel sprake van overheveling van stemmen van Groenlinks en VVD naar D66, maar dit gebeurt niet in iedere buurt in dezelfde mate.

4.4 SP

Aantal buurten met winst:	67
Aantal buurten met verlies:	0
Buurten met grootste aanhang:	Wielewaal Nieuw Crooswijk Oude Westen en Vreewijk
Buurten met grootste winst:	Oud-Mathenesse Oude Westen Oosterflank
Buurten met grootste verlies:	geen

De SP heeft in alle buurten met ten minste één procentpunt gewonnen ten opzichte van vier jaar geleden.

De vorige twee keer was er een zwakke samenhang tussen het percentage SP-stemmers per buurt en dat vier jaar eerder: in 2010 bedroeg de betreffende R^2 0,42, en in 2006 0,52. Nu is deze samenhang redelijk sterk: 0,79.

Er is alleen een matige samenhang tussen het percentage SP-stemmers en het percentage bijstandsgerechtigden, het percentage werkzoekenden, het gemiddelde huishoudensinkomen en de inkomensverdeling in de buurt; met andere kenmerken van de buurten is er geen samenhang.

4.5 VVD

Aantal buurten met winst:	3
Aantal buurten met verlies:	48
Buurten met grootste aanhang:	Kralingen-Oost Molenlaankwartier Nieuwe Werk
Buurten met grootste winst:	Zestienhoven Nieuw Crooswijk Pendrecht
Buurten met grootste verlies:	Struisenburg Molenlaankwartier Nesselande

De VVD heeft in veruit de meeste buurten minimaal 1 procentpunt verloren.

Net als bij vorige verkiezingen bestaat er een zeer sterke samenhang tussen het percentage VVD-stemmers in relatie tot de vorige verkiezingen. De R^2 bedraagt nu zelfs 0,96. (In 2010 0,88, en in 2006 0,82.) Dit betekent dat de VVD in alle buurten verhoudingsgewijs ongeveer evenveel heeft verloren.

Er bestaat weer een sterke samenhang tussen het percentage VVD-stemmers en de gemiddelde WOZ-waarde in de buurt ($R^2 = 0,81$). Een ongeveer gelijke mate van samenhang be-

staat er ook weer met het gemiddelde inkomen in een buurt ($R^2 = 0,85$) en met het percentage huishoudens met een hoog inkomen ($R^2 = 0,84$).

4.6 CDA

Aantal buurten met winst:	6
Aantal buurten met verlies:	28
Buurten met grootste aanhang:	Pernis Hillesluis Afrikaanderwijk
Buurten met grootste winst:	Hillesluis Bloemhof Afrikaanderwijk
Buurten met grootste verlies:	Wielewaal Dorp Het Lage Land

Ook het CDA heeft in veel meer buurten verloren (28) dan gewonnen (6).

De samenhang met de aanhang vier jaar geleden was bij voorgaande verkiezingen al laag (de R^2 bedroeg in 2010 0,60), en is nu nóg verder gezakt: 0,48. Dit betekent dat niet alle buurten dezelfde ontwikkeling kennen.

Met andere buurtkenmerken is geen samenhang te vinden.

4.7 GroenLinks

Aantal buurten met winst:	0
Aantal buurten met verlies:	58
Buurten met grootste aanhang:	Middelland Provenierswijk Blijdorp
Buurten met grootste winst:	geen
Buurten met grootste verlies:	Bergpolder Kralingseveer Bospolder

GroenLinks heeft in bijna alle buurten verloren, en nergens gewonnen.

De samenhang met de aanhang vier jaar geleden was bij de vorige verkiezingen matig (de R^2 bedroeg toen 0,65), maar is nu gestegen tot 0,90. GroenLinks heeft dus in alle buurten in ongeveer gelijke mate verloren.

Ook voor GroenLinks is met andere buurtkenmerken geen samenhang te vinden.

4.8 Nida Rotterdam

Aantal buurten met winst:	45
Aantal buurten met verlies:	0
Buurten met grootste aanhang:	Feijenoord Hillesluis Spangen
Buurten met grootste winst:	Feijenoord Hillesluis Spangen
Buurten met grootste verlies:	n.v.t.

Als nieuwe partij heeft Nida Rotterdam natuurlijk overal gewonnen. In 22 van de 67 buurten heeft echter minder dan één procent van de stemmers op Nida Rotterdam gestemd, waardoor het aantal buurten met (méér dan één procent) winst op 45 uitkomt. Het sterkst bleek de aanhang in de buurten Feijenoord, Hillesluis en Spangen.

Het percentage Nida Rotterdam-stemmers hangt redelijk sterk samen met het percentage PvdA-stemmers en met het verlies van de PvdA.

Het percentage stemmers op Nida Rotterdam heeft een sterke samenhang met het aandeel allochtonen ($R^2 = 0,80$), en vooral met het percentage niet-westerse allochtonen ($R^2 = 0,84$). Ook met het percentage lage inkomens bestaat een samenhang, al is die matig ($R^2 = 0,60$).

4.9 ChristenUnie-SGP

Aantal buurten met winst:	4
Aantal buurten met verlies:	4
Buurten met grootste aanhang:	Kralingseveer Het Lage Land Prinsenland
Buurten met grootste winst:	Spangen Tussendijken Zuidwijk
Buurten met grootste verlies:	Wielewaal Pernis Rozenburg

De ChristenUnie-SGP houdt haar ene zetel in de Rotterdamse gemeenteraad. Net als vier jaar geleden is de aanhang in bijna alle buurten ongeveer gelijk gebleven; slechts in 4 buurten was sprake van een winst van minimaal 1 procentpunt, en in eveneens 4 buurten van een verlies van minimaal 1 procentpunt. In 55 buurten is het percentage stemmen min of meer gelijk gebleven.

De stabiliteit van de aanhang van deze partijen blijkt ook uit de wederom hoge R^2 : 0,90 tussen het percentage stemmen in 2014 en 2010.

Ook voor de ChristenUnie-SGP is met andere buurtkenmerken geen samenhang te vinden.

4.10 Partij voor de Dieren

Aantal buurten met winst:	66
Aantal buurten met verlies:	0
Buurten met grootste aanhang:	Wielewaal Carnisse Beverwaard
Buurten met grootste winst:	Wielewaal Carnisse Beverwaard
Buurten met grootste verlies:	n.v.t.

De Partij voor de Dieren heeft (op Hillesluis na) in alle buurten meer dan één procent van de stemmen gehaald. Het is de partij die de meest gelijkmatige verdeling van de achterban over de stad kent. Een samenhang met buurtkenmerken is er dan ook niet.

5 Stemgedrag in de vier grote steden

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de verkiezingsuitslag in de vier grootste steden van Nederland: Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Rotterdam. Tabel 5.1 laat voor elk de laatste drie uitslagen zien.

Tabel 5.1: Verkiezingsuitslag uitgedrukt in gemeenteraadszetels in de vier grote steden in 2006, 2010 en 2014.

	Amsterdam			Den Haag			Utrecht			Rotterdam		
	2006	2010	2014	2006	2010	2014	2006	2010	2014	2006	2010	2014
Leefbaar R.										14	14	14
PvdA	20	15	10	15	10	6	14	9	5	18	14	8
D66	2	7	14	2	6	8	3	9	13	1	4	6
SP	6	3	6	4	2	2	5	3	4	3	2	5
VVD	8	8	6	10	7	4	5	7	5	3	4	3
CDA	2	2	1	5	3	3	4	4	3	3	3	3
GroenLinks	7	7	6	3	3	2	8	10	9	2	3	2
Nida												2
CU/SGP				1		1	2	1	2	1	1	1
PvdD		1	1			1			1			1
PVV					8	7						
TON		1						1				
Stadspartij ¹				1	2	5						
Overige		2	1	4	4	6	3	2	3			
Totaal	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

¹): Bedoeld is hier de Haagse Stadspartij; de zetels van de overige lokale partijen zijn ondergebracht in de categorie 'Overige', waarin geen (lokale) partijen met méér dan 3 zetels zijn opgenomen.

In alle vier de grote steden is het aantal zetels van de PvdA met een derde tot bijna de helft afgenomen, en zijn D66 en de SP de grote winnaar. In Amsterdam, Den Haag en Utrecht is nu niet meer de PvdA, maar D66 de grootste partij. Ook de VVD en GroenLinks verloren in alle vier de grote steden zetels, terwijl het CDA nu in geen van deze steden nog méér dan drie zetels heeft.

En in alle vier de grote steden is nu ook de Partij voor de Dieren in de gemeenteraad vertegenwoordigd.

De Partij voor de Vrijheid (PVV) deed alleen mee in Den Haag, en bleef daar met 7 zetels de op één na grootste partij. De afwezigheid van de PVV in de andere drie grote steden bemoeilijkt daarom vergelijkingen tussen de vier grote steden. Daarnaast worden zulke vergelijkingen ook bemoeilijkt door de omvang van lokale partijen: in Rotterdam hebben die in totaal 16 zetels, in Den Haag 11, in Utrecht 3 en in Amsterdam 1. In Rotterdam betreft dat slechts twee partijen (Leefbaar Rotterdam en Nida Rotterdam); in Den Haag echter vier, waardoor Den Haag ook de meest "versnipperde" gemeenteraad heeft: de 45 zetels worden er door 13 verschillende partijen bezet.

6 Verkiezingen gebiedscommissies

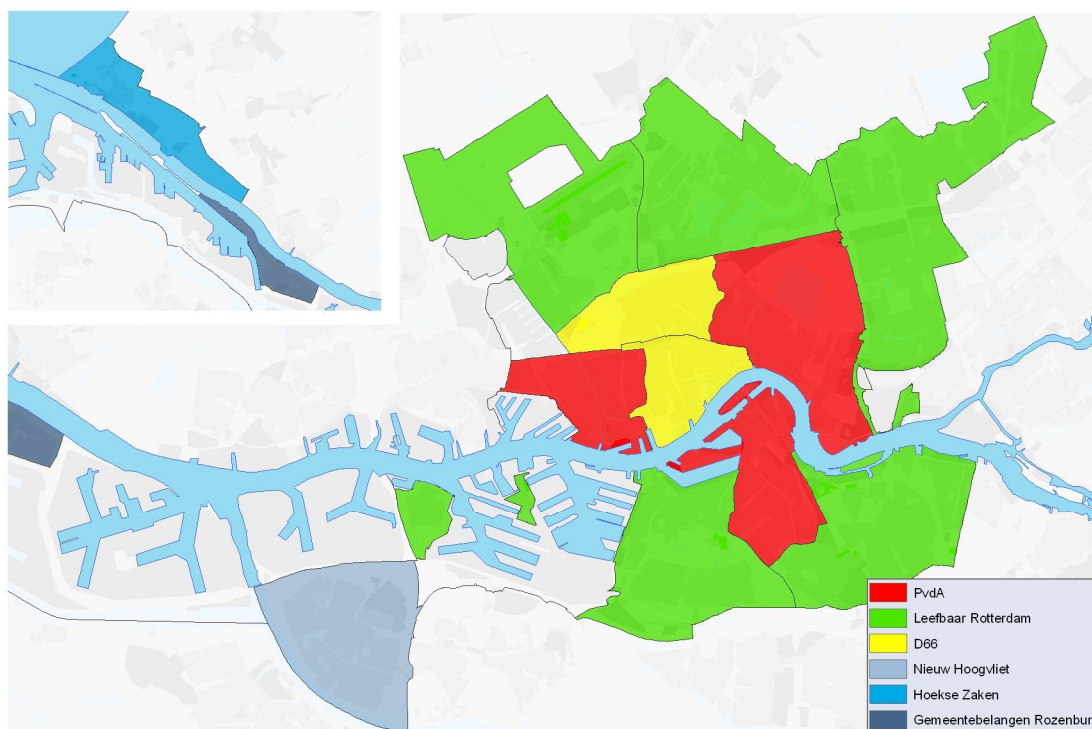
De gemeente Rotterdam heeft als bestuurlijk model gekozen voor de invoering van de zogenoemde gebieds-commissies. De verkiezingen van de leden voor deze commissies heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de gemeenteraadsverkiezingen.

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste bevindingen van deze verkiezingen.

6.1 Uitslagen alle gebieden

Als eerste kijken we welke partij de grootste is geworden in elk gebied. Als definitie van grootste is hierbij het aantal stemmen gehanteerd.

Figuur 6.1: Grootste partij per gebied (gebiedscommissies).

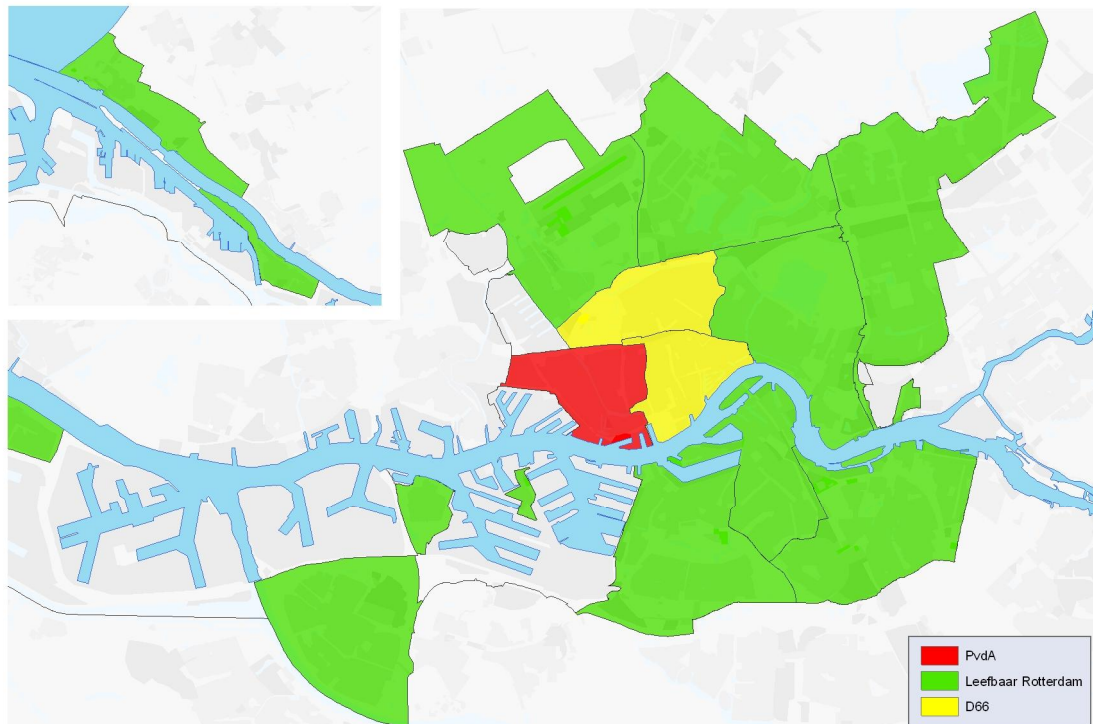
We zien dat in de drie “buitengebieden” lokale partijen uit de gebieden zelf de grootste zijn. In het Centrum is D66 de grootste, evenals in Noord. In de andere drie gebieden om het Centrum is de PvdA de grootste. Leefbaar Rotterdam is in de overige 6 gebieden de grootste.

In Hillegersberg-Schiebroek is qua aantal stemmen Leefbaar Rotterdam de grootste, maar vanwege een lijstencombinatie heeft D66 in dit gebied een zetel meer dan Leefbaar Rotterdam. Interessant is om te kijken naar de verschillen met de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. Daarom staat in de volgende figuur welke partij de grootste per gebied is op basis van de raadsverkiezingen.

Wat onmiddellijk opvalt is dat Leefbaar Rotterdam in het overgrote merendeel van de stad de grootste partij is. Nog veel meer dan we eerder al zagen bij de uitsplitsing naar buurt. De gebieden waar Leefbaar Rotterdam bij de gemeenteraadsverkiezingen wel de grootste is, maar

bij de gebiedscommissies niet, zijn naast de drie gebieden waar een lokale partij de grootste is: Kralingen-Crooswijk en Feijenoord. Verderop in dit hoofdstuk zal per gebied de uitslag voor de gebiedscommissies vergeleken worden met die van de gemeenteraad.

Figuur 6.2: Grootste partij per gebied (Gemeenteraadsverkiezingen).

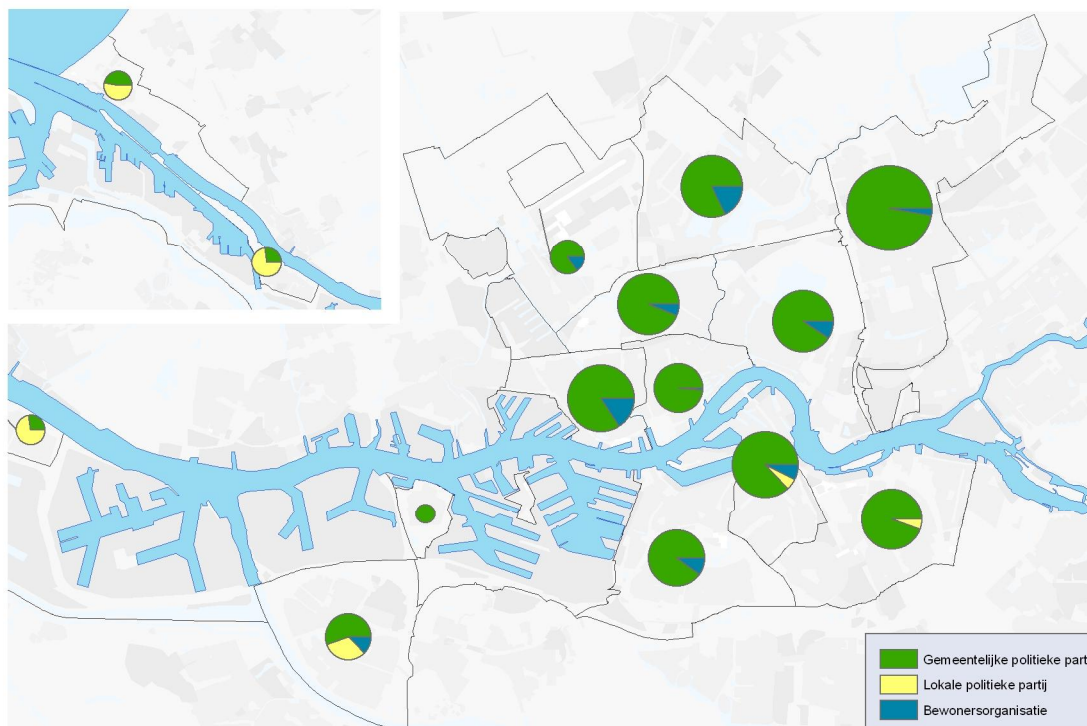

Om mee te doen aan de verkiezingen voor de gebiedscommissies was het niet nodig om een politieke partij op te richten. Dit om het zo laagdrempelig mogelijk te maken om “burger nabij bestuur” te verwezenlijken. Daarmee hebben we drie soorten “partijen” die aan de verkiezingen voor de Gebiedscommissies hebben meegedaan, te weten:

- A. Partijen die ook aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen
- B. Lokale politieke partijen (niet deelgenomen aan de gemeenteraadsverkiezingen)
- C. Bewoners(groepen) die geen politieke partij hebben opgericht

In de figuur op de volgende pagina is per gebied te zien hoe de stemmen per gebied zijn verdeeld tussen deze drie soorten “partijen”.

Figuur 6.3: Verdeling stemmen naar soort “partij”, per gebied.

In bovenstaande figuur valt onmiddellijk op dat in Rozenburg, en in iets mindere mate in Hoek van Holland en Hoogvliet, een groot deel van de stemmen naar lokale politieke partijen is gegaan. Ook opvallend is dat in de eerste twee genoemde gebieden geen bewonersorganisaties aan de verkiezingen hebben deelgenomen. Ook in Pernis en IJsselmonde hebben geen bewonersorganisaties deelgenomen.

In vier gebieden hebben bewonersorganisaties één of meer zetels behaald. Dit zijn Delfshaven, Overschie, Hillegersberg-Schiebroek en Hoogvliet. Lokale politieke partijen hebben minimaal één zetel behaald in vijf gebieden, te weten: Feijenoord, IJsselmonde en de al eerder genoemde gebieden: Rozenburg, Hoek van Holland en Hoogvliet.

6.2 Uitslagen per gebied

In deze paragraaf wordt per gebied de uitslag van de gebiedscommissie vergeleken met die voor de gemeenteraad. Tevens wordt aangegeven wat de consequenties zijn geweest van eventuele lijstencombinaties. Een lijstencombinatie kan gunstig zijn bij het verdelen van de (rest)zetels. Een lijstencombinatie wordt bij de zetelverdeling uitsluitend toegepast voor de partijen die zelfstandig, dus zonder lijstencombinatie een zetel zouden hebben behaald. Bij de gemeenteraadsverkiezingen is het bijna altijd gunstig om een lijstencombinatie aan te gaan, waarmee de kans op een restzetel wordt verhoogd. Door de andere methodiek van het verdelen van restzetels bij de gebiedscommissie (omdat daar minder dan 19 zetels zijn), kan het zelfs negatief uitvallen om een lijstencombinatie aan te gaan. In de Rotterdamse praktijk is dat deze keer niet gebeurd.

Centrum

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	44,3		49,3	-5,0
grootste partij	D66		D66	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	14,6	2	15,3	-0,7
Leefbaar Rotterdam	20,3	3	21,0	-0,8
VVD	14,0	2	11,8	2,2
Democraten 66 (D66)	23,6	3	22,4	1,1
GROENLINKS	9,0	1	6,5	2,5
CDA	5,7		4,4	1,3
SP (Socialistische Partij)	11,6	2	9,9	1,6
ChristenUnie-SGP			1,4	-1,4
Partij voor de Dieren			2,1	-2,1
Nida Rotterdam			3,1	-3,1
Overige			1,9	-1,9
BOW (Betrokken Oude Westen)	1,3			1,3
totaal	100,0	13	100,0	

Bij de verkiezingen voor de gebiedscommissie in het Centrum hadden GroenLinks en de SP een lijstencombinatie. Dit heeft geen invloed gehad op de zetelverdeling.

In het centrum zijn de verschillen tussen de uitslag voor de gebiedscommissie en die voor de gemeenteraad gering.

Het relatief grote verschil in opkomst komt doordat er veel mensen voor de gemeenteraad in het centrum (stadhuis of gemeentebibliotheek) hebben gestemd, terwijl ze niet in het centrum wonen. Zij konden dus niet voor de gebiedscommissie stemmen. Dit valt te concluderen uit de opkomst van meer dan 100 procent (bij de gemeenteraadsverkiezingen) bij een stembureau in het stadhuis. Personen die hebben gestemd op het centraal station zijn niet in de analyse op buurtniveau van de gemeenteraadsverkiezingen meegenomen.

Delfshaven

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	39,8		41,0	-1,2
grootste partij	PvdA		PvdA	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	22,3	4	24,6	-2,3
Leefbaar Rotterdam	10,8	2	12,2	-1,4
VVD	4,1		3,8	0,3
Democraten 66 (D66)	11,6	2	14,9	-3,3
GROENLINKS	9,2	2	8,3	0,9
CDA	4,7		4,6	0,1
SP (Socialistische Partij)	11,0	2	12,6	-1,6
ChristenUnie-SGP			3,0	-3,0
Partij voor de Dieren			2,1	-2,1
Nida Rotterdam	10,3	1	10,8	-0,5
Overige			3,0	-3,0
WIJ Delfshaven	9,9	2		9,9
Buurthuis de Pupillen	1,8			1,8
Delfshaven Vooruit	4,1			4,1
totaal	100,0	15	100,0	

Nida Rotterdam had drie kandidaten op haar lijst staan. Twee daarvan waren ook verkiesbaar voor de gemeenteraad. In de gemeenteraad zijn deze twee kandidaten gekozen. De regeling voor de gebiedscommissies maakt het onmogelijk om lidmaatschap van de gebiedscommissie te combineren met lidmaatschap van (onder andere) de gemeenteraad.

Hierdoor komt Nida Rotterdam met slechts één zetel in de gebiedscommissie. De betreffende zetel komt terecht bij GroenLinks.

In Delfshaven waren twee lijstencombinaties: PvdA met GroenLinks en D66 met WIJ Delfshaven. De zetelverdeling is exact hetzelfde als in het geval er geen enkele lijstverbinding zou zijn geweest.

WIJ Delfshaven trekt veel stemmen en ook Delfshaven Vooruit haalt een substantieel aantal stemmen, maar haalt met 2/3 van de kiesdrempel geen zetel.

Overschie

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	44,3		45,9	-1,6
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	14,4	2	13,4	1,1
Leefbaar Rotterdam	26,1	3	33,7	-7,6
VVD	5,3		6,9	-1,6
Democraten 66 (D66)	13,0	2	10,2	2,8
GROENLINKS	8,6	1	5,9	2,7
CDA	9,2	1	6,7	2,5
SP (Socialistische Partij)			10,1	-10,1
ChristenUnie-SGP			2,7	-2,7
Partij voor de Dieren			2,9	-2,9
Nida Rotterdam			3,1	-3,1
Overige			4,6	-4,6
Belangen Overschie/ROP	8,5	1		8,5
Annemarie voor Overschie	6,1			6,1
Overschie voor Elkaar	1,6			1,6
Wijk 8	7,2	1		7,2
totaal	100,0	11	100,0	

In Overschie had de PvdA een lijstencombinatie met Annemarie voor Overschie en Overschie voor elkaar. Deze laatste twee partijen haalden zelfstandig geen zetel; daardoor wordt de lijstencombinatie niet toegepast bij de zetelverdeling. Ook D66 en GroenLinks hadden een lijstencombinatie. Deze heeft geen effect gehad op de zetelverdeling.

Noord

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	45,9		47,8	-1,9
grootste partij	D66		D66	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	12,3	2	15,3	-3,0
Leefbaar Rotterdam	16,3	3	17,0	-0,7
VVD	6,9	1	6,4	0,5
Democraten 66 (D66)	19,4	3	20,8	-1,4
GROENLINKS	12,9	2	9,6	3,3
CDA	5,2	1	4,5	0,6
SP (Socialistische Partij)	12,3	2	12,3	-0,1
ChristenUnie-SGP			2,8	-2,8
Partij voor de Dieren			2,9	-2,9
Nida Rotterdam	8,5	1	6,0	2,6
Overige			2,3	-2,3
De Kracht van NOORD	3,4			3,4
NUT VOOR NOORD	2,8			2,8
totaal	100,0	15	100,0	

De twee bewonersorganisaties in Noord hadden een lijstencombinatie. Zelfstandig hebben zij beide geen zetel kunnen behalen, waardoor de lijstencombinatie niet wordt toegepast bij de zetelverdeling. Indien zij bijvoorbeeld met één gezamenlijke lijst evenveel stemmen hadden behaald, hadden ze wel een zetel behaald (ten koste van Leefbaar Rotterdam).

Hillegersberg-Schiebroek

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	57,3		59,2	-1,9
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	10,0	1	10,5	-0,5
Leefbaar Rotterdam	18,1	2	27,2	-9,1
VVD	16,3	2	14,4	1,9
Democraten 66 (D66)	16,9	3	18,9	-2,0
GROENLINKS	7,5	1	6,3	1,2
CDA	7,2	1	6,6	0,6
SP (Socialistische Partij)	6,3	1	7,1	-0,8
ChristenUnie-SGP			2,5	-2,5
Partij voor de Dieren			2,7	-2,7
Nida Rotterdam			1,0	-1,0
Overige			2,7	-2,7
Bewoners! Hillegersberg-Schiebroek	17,7	2		17,7
totaal	100,0	13	100,0	

In Hillegersberg-Schiebroek was er één lijstencombinatie, te weten: PvdA, D66 en GroenLinks. Deze heeft er toe geleid dat D66 drie in plaats van twee zetels heeft gekregen, wat ten koste is gegaan van Leefbaar Rotterdam. Hierdoor is de situatie ontstaan dat D66 de meeste zetels in de gebiedscommissie heeft, maar niet de meeste stemmen heeft gekregen.

Kralingen-Crooswijk

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	46,2		47,7	-1,5
grootste partij	PvdA		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	18,3	3	15,6	2,7
Leefbaar Rotterdam	18,1	3	21,5	-3,4
VVD	16,4	3	13,5	2,9
Democraten 66 (D66)	16,3	2	17,5	-1,2
GROENLINKS	5,9	1	5,1	0,8
CDA	5,0	1	4,6	0,5
SP (Socialistische Partij)	10,8	2	10,0	0,7
ChristenUnie-SGP			2,0	-2,0
Partij voor de Dieren			2,5	-2,5
Nida Rotterdam			5,4	-5,4
Overige			2,3	-2,3
Studenten Politiek 2.0	1,5			1,5
Bewoners Belang	3,8			3,8
Crooswijk op z'n best	4,0			4,0
totaal	100,0	15	100,0	

Meest opmerkelijk aan de uitslag in Kralingen-Crooswijk is dat de PvdA bij de gebiedscommissie de grootste partij is, terwijl dat voor de gemeenteraad Leefbaar Rotterdam is.

In Kralingen-Crooswijk waren geen lijstencombinaties.

Met zes stemmen minder had het CDA geen zetel gehad in de gebiedscommissie. Nog opmerkelijker is dat D66 slechts 5 stemmen minder had dan de VVD, en daarmee een zetel minder krijgt.

Feijenoord

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	40,0		41,4	-1,4
grootste partij	PvdA		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	20,9	4	21,3	-0,4
Leefbaar Rotterdam	20,2	3	23,0	-2,8
VVD	3,1		3,4	-0,3
Democraten 66 (D66)	11,3	2	9,3	2,0
GROENLINKS	4,8		3,9	0,9
CDA	4,8	1	7,2	-2,3
SP (Socialistische Partij)	10,8	2	12,0	-1,1
ChristenUnie-SGP			2,0	-2,0
Partij voor de Dieren			2,1	-2,1
Nida Rotterdam	11,1	2	12,6	-1,6
Overige			3,1	-3,1
Feijenoord in Actie (FiA)	5,5	1		5,5
Ondernemend Vreewijk	3,6			3,6
WIJ Feijenoord	2,0			2,0
BEWONERS AAN ZET	1,8			1,8
totaal	100,0	15	100,0	

Opmerkelijk is dat ook in Feijenoord de PvdA bij de gebiedscommissie de grootste partij is, terwijl voor de gemeenteraad dat Leefbaar Rotterdam is. Het verschil is bij beide verkiezingen gering.

Leefbaar Rotterdam had vijf kandidaten op haar lijst staan. Een daarvan was ook verkiesbaar voor de gemeenteraad en is daar gekozen. De regeling voor de gebiedscommissies maakt het onmogelijk om lidmaatschap van de gebiedscommissie te combineren met lidmaatschap van (onder andere) de gemeenteraad. Daarnaast heeft één van de kandidaten zijn benoeming niet aanvaard, waardoor ook die persoon geen heeft genomen in de gebiedscommissie. Hierdoor komt Leefbaar Rotterdam met slechts drie zetels in de gebiedscommissie. De betreffende zetel komt terecht bij het CDA.

In Feijenoord hadden D66 en GroenLinks een lijstencombinatie. GroenLinks kwam 42 stemmen tekort om zelfstandig een zetel te halen. Hierdoor wordt bij de zetelverdeling geen rekening gehouden met de lijstencombinatie.

Het CDA kwam aanvankelijk 36 stemmen tekort voor een zetel. Door de lijstuitputting bij Leefbaar Rotterdam, heeft het CDA op grond van de verdeling van restzetels een zetel gekregen met een verschil van zes stemmen met GroenLinks

IJsselmonde

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	39,9		41,0	-1,1
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
PvdA - GroenLinks	14,8	2	17,1	-2,3
Leefbaar Rotterdam	44,5	7	41,5	3,0
VVD	3,6		3,5	0,1
Democraten 66 (D66)	5,7	1	5,3	0,4
CDA	9,6	2	6,2	3,5
SP (Socialistische Partij)	11,7	2	10,6	1,1
ChristenUnie-SGP			5,0	-5,0
Partij voor de Dieren			2,7	-2,7
Nida Rotterdam			3,3	-3,3
Overige			4,7	-4,7
OPA - HIJ	4,4			4,4
Lijst Necat Kaya	5,7	1		5,7
totaal	100,0	15	100,0	

In IJsselmonde waren geen lijstencombinaties. Wel hebben PvdA en GroenLinks zich in IJsselmonde voor de gebiedscommissie samengevoegd.

Leefbaar Rotterdam is in IJsselmonde bij de gebiedscommissie nog groter dan bij de gemeenteraadsverkiezingen.

OPA – HIJ trekt aanzienlijk meer stemmen (ruim 3 maal zoveel) voor de gebiedscommissie dan OPA Rotterdam bij de gemeenteraadsverkiezingen, maar niet voldoende om in aanmerking te komen voor een zetel.

Pernis

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	46,6		47,1	-0,5
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)			8,4	-8,4
Leefbaar Rotterdam	56,6	5	42,2	14,4
VVD			3,5	-3,5
Democraten 66 (D66)			4,7	-4,7
GROENLINKS			1,4	-1,4
CDA	43,4	4	18,7	24,7
SP (Socialistische Partij)			9,4	-9,4
ChristenUnie-SGP			5,1	-5,1
Partij voor de Dieren			2,1	-2,1
Nida Rotterdam			0,1	-0,1
Overige			4,5	-4,5
totaal	100,0	9	100,0	

Meest opvallend bij de verkiezingen voor de gebiedscommissie is de hoge opkomst (in vergelijking met de gemeenteraad), terwijl er slechts te kiezen viel uit twee partijen.

Leefbaar Rotterdam heeft de absolute meerderheid in Pernis.

Het aantal ongeldige en blanco stemmen was bij beide verkiezingen nagenoeg gelijk en erg gering.

Prins Alexander

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	48,5		49,3	-0,8
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	13,4	2	12,7	0,7
Leefbaar Rotterdam	38,2	6	38,1	0,1
VVD	9,5	1	8,0	1,4
Democraten 66 (D66)	10,4	2	10,1	0,2
GROENLINKS	5,4	1	3,8	1,7
CDA	9,0	1	6,0	3,1
SP (Socialistische Partij)	10,4	2	9,6	0,8
ChristenUnie-SGP			4,4	-4,4
Partij voor de Dieren			2,4	-2,4
Nida Rotterdam			0,6	-0,6
Overige			4,2	-4,2
Lijst van Gerdingen	1,2			1,2
Marcel Sabajo	0,7			0,7
Transparante Politiek in Alexander (TPA)	1,8			1,8
totaal	100,0	15	100,0	

PvdA en GroenLinks waren in Prins Alexander een lijstencombinatie aangegaan. Deze heeft geen invloed gehad op de zetelverdeling.

Charlois

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	32,2		33,4	-1,2
grootste partij	Leefbaar Rotterdam		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	19,6	3	20,0	-0,4
Leefbaar Rotterdam	30,7	5	30,8	-0,1
VVD	2,5		3,3	-0,8
Democraten 66 (D66)	5,3	1	5,9	-0,6
GROENLINKS	3,6		2,9	0,6
CDA	7,4	2	5,4	1,9
SP (Socialistische Partij)	13,7	2	12,9	0,8
ChristenUnie-SGP			4,2	-4,2
Partij voor de Dieren			2,8	-2,8
Nida Rotterdam	7,1	2	6,8	0,4
Overige			4,9	-4,9
De stem van Charlois	2,0			2,0
Huys	0,4			0,4
Sjaarloos	2,4			2,4
Dierenvrienden Charlois	3,1			3,1
Lijst Challiui	0,1			0,1
Lijst Klaas Hoogerwerf	2,1			2,1
totaal	100,0	15	100,0	

In Charlois was er één lijstencombinatie, te weten: PvdA, SP en GroenLinks.

Omdat GroenLinks zelfstandig geen zetel wist te behalen, is bij de zetelverdeling uitsluitend gerekend met de lijstencombinatie van PvdA en SP. Deze heeft geen verandering in de zetelverdeling opgeleverd.

De zes bewonersorganisaties hebben in Charlois geen van alle een zetel weten te bemachtigen. De verschillen in stemverdeling tussen gemeenteraad en gebiedscommissie zijn klein.

Hoogvliet

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	38,5		39,3	-0,8
grootste partij	Nieuw Hoogvliet		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	14,0	2	12,2	1,7
Leefbaar Rotterdam	26,9	4	37,5	-10,6
VVD	4,7		4,7	0,1
Democraten 66 (D66)			6,3	-6,3
GROENLINKS			1,5	-1,5
CDA	9,8	1	6,5	3,3
SP (Socialistische Partij)			9,8	-9,8
ChristenUnie-SGP			3,5	-3,5
Partij voor de Dieren			2,7	-2,7
Nida Rotterdam			0,9	-0,9
Overige			14,4	-14,4
Nieuw Hoogvliet	32,0	4		32,0
Hoogvliet, gebied met een eigen gezicht	2,1			2,1
Bewoners Belang Hoogvliet BBH	10,5	2		10,5
totaal	100,0	13	100,0	

In Hoogvliet waren geen lijstencombinaties.

Leefbaar Rotterdam is bij de gebiedscommissie in aantal stemmen niet meer de grootste partij. Dat is de lokale partij: Nieuw Hoogvliet. Wel hebben ze beide evenveel zetels.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen gingen er in Hoogvliet relatief veel stemmen naar Regionaal Lokaal en Seniorenpartij Rotterdam (beide bijna 6 procent).

Hoek van Holland

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	50,2		50,6	-0,4
grootste partij	Hoekse Zaken		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	10,4	1	7,9	2,6
Leefbaar Rotterdam			29,9	-29,9
VVD	24,1	3	15,9	8,2
Democraten 66 (D66)			5,3	-5,3
GROENLINKS			1,7	-1,7
CDA	12,0	1	8,2	3,8
SP (Socialistische Partij)			6,2	-6,2
ChristenUnie-SGP			3,0	-3,0
Partij voor de Dieren			2,6	-2,6
Nida Rotterdam			0,1	-0,1
Overige			19,3	-19,3
Hoekse Zaken	38,6	4		38,6
Lijst 19 (P.Stok)	14,8	2		14,8
totaal	100,0	11	100,0	

In Hoek van Holland waren geen lijstencombinaties.

In Hoek van Holland deed Leefbaar Rotterdam niet mee aan de verkiezingen voor de gebiedscommissie. Dat betekent per definitie dat bij de gebiedscommissie er een andere partij de grootste is, te weten de lokale partij Hoekse Zaken.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen gingen er in Hoek van Holland relatief veel stemmen naar Regionaal Lokaal (bijna 16 procent).

Rozenburg

	gebiedscommissie		gem. raad	verschil
opkomstpercentage	43,4		45,8	-2,4
grootste partij	GBR		Leefbaar Rotterdam	
	percentage	zetels	percentage	
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	7,6	1	8,5	-0,9
Leefbaar Rotterdam			25,2	-25,2
VVD	8,3	1	9,4	-1,0
Democraten 66 (D66)			4,0	-4,0
GROENLINKS			1,6	-1,6
CDA	11,6	1	8,0	3,6
SP (Socialistische Partij)			8,0	-8,0
ChristenUnie-SGP			2,7	-2,7
Partij voor de Dieren			2,5	-2,5
Nida Rotterdam			0,0	0,0
Overige			30,0	-30,0
Gemeentebelangen Rozenburg (GBR)	53,9	6		53,9
Inwoners Partij Rozenburg	18,6	2		18,6
totaal	100,0	11	100,0	

Het CDA had een lijstencombinatie met Gemeentebelangen Rozenburg. Dit heeft geen invloed gehad op de zetelverdeling.

In Rozenburg deed Leefbaar Rotterdam niet mee aan de verkiezingen voor de gebiedscommissie. Dat betekent per definitie dat bij de gebiedscommissie er een andere partij de grootste is, te weten de lokale partij Gemeentebelangen Rozenburg. Zij hebben de absolute meerderheid.

Met 32 stemmen minder was de PvdA niet in de gebiedscommissie gekomen.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen gingen er in Rozenburg relatief veel stemmen naar Regionaal Lokaal en Seniorenpartij Rotterdam (resp. ruim 18 en ruim 9 procent).

Bijlagen

Bijlage 1 Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen 2014 (in procenten) per buurt en gebied

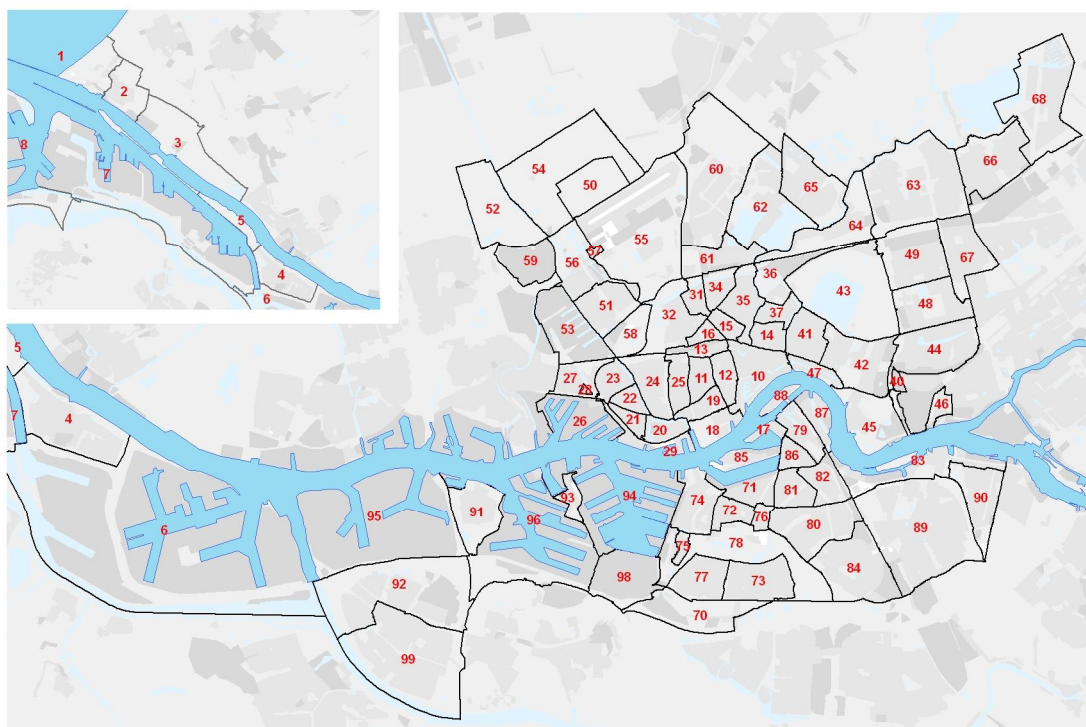
Gebied	Buurtnummer	Buurtnaam	Leefbaar Rotterdam	Partij van de Arbeid	Democraten 66 (D66)	SP (Socialistische Partij)	VVD	CDA	GROENLINKS	Nida Rotterdam	ChristenUnie-SGP	Partij voor de Dieren	opkomstpercentage
Rotterdam	Centrum		21,0	15,3	22,4	9,9	11,8	4,4	6,5	3,1	1,4	2,1	49,3
	10	Stadsdriehoek	24,6	12,7	23,8	7,7	14,4	4,4	5,7	1,4	1,5	2,0	54,6
	11	Oude Westen	11,9	22,9	16,0	16,9	4,3	4,7	8,7	8,5	1,3	2,5	42,3
	12	Cool	22,6	14,5	25,2	9,5	10,5	4,1	7,1	1,5	1,2	2,4	48,5
	18	Nieuwe Werk	23,3	10,9	27,3	4,8	19,3	4,5	4,9	0,5	1,7	1,4	46,6
Delfshaven			12,2	24,6	14,9	12,6	3,8	4,6	8,3	10,8	3,0	2,1	41,0
	20	Delfshaven	16,8	20,4	19,4	12,3	6,1	3,7	8,7	4,7	3,2	2,6	44,5
	21	Bospolder	12,1	31,9	8,3	12,6	1,8	4,8	6,9	16,0	2,0	1,5	38,9
	22	Tussendijken	8,9	33,0	7,8	11,5	2,0	6,2	5,3	14,7	5,0	2,1	40,2
	23	Spangen	7,9	28,1	7,7	11,5	2,1	6,3	6,5	20,9	3,4	1,4	40,8
	24	Nieuwe Westen	9,4	23,0	16,4	14,7	3,3	4,6	9,7	11,4	2,7	1,9	45,9
	25	Middelland	10,1	20,6	24,5	10,6	5,7	3,6	13,1	5,4	1,9	2,4	38,9
	27	Oud-Mathenesse	26,4	20,2	8,4	16,6	2,7	4,6	4,5	4,2	4,4	3,7	31,5
	29	Schiemond	18,1	23,5	18,3	9,6	7,0	3,1	5,6	8,3	1,7	1,8	44,0
Overschie			33,7	13,4	10,2	10,1	6,9	6,7	5,9	3,1	2,7	2,9	45,9
	51	Kleinpolder	31,0	18,5	7,6	11,8	3,9	6,2	4,8	6,1	2,4	2,5	47,1
	55	Zestienhoven	31,1	8,5	14,7	7,0	15,5	6,8	7,0	0,5	2,7	3,3	41,7
	56	Overschie	37,7	9,1	11,6	9,0	7,3	7,2	6,7	0,5	3,0	3,1	46,1
Noord			17,0	15,3	20,8	12,3	6,4	4,5	9,6	6,0	2,8	2,9	47,8
	15	Agniesebuurt	17,1	18,4	15,9	11,6	5,9	3,6	10,4	9,8	2,4	2,7	26,2
	16	Provenierswijk	14,9	14,8	24,4	10,9	7,7	3,4	11,9	4,6	2,1	3,1	57,7
	31	Bergpolder	19,5	12,6	26,1	11,0	6,7	4,3	9,7	1,7	3,4	3,0	45,2
	32	Blijdorp	18,4	11,5	25,6	11,1	9,1	4,9	10,8	0,7	3,3	2,5	57,2
	34	Liskwartier	15,5	18,1	19,5	12,2	5,7	4,2	9,0	6,7	3,2	3,5	62,3
	35	Oude Noorden	16,4	17,7	13,6	15,1	4,1	5,2	7,8	12,5	2,0	2,8	39,0
Hillegersberg-Schiebroek			27,2	10,5	18,9	7,1	14,4	6,6	6,3	1,0	2,5	2,7	59,2
	60	Schiebroek	24,8	14,3	16,7	9,7	7,9	7,9	7,2	2,4	2,7	3,1	52,6
	61	Hillegersberg-zuid	24,0	10,6	22,7	8,7	12,1	4,7	8,5	0,3	3,9	2,4	59,1
	62	Hillegersberg-noord	31,8	8,9	16,3	6,6	18,2	5,9	3,9	0,6	1,8	2,6	62,3
	64	Terbregge	32,0	10,1	19,2	6,1	12,1	6,4	6,6	0,9	2,2	2,5	54,9
	65	Molenlaankwartier	28,6	5,8	21,2	2,4	24,1	7,1	5,0	0,0	1,5	2,5	72,2
Kralingen-Crooswijk			21,5	15,6	17,5	10,0	13,5	4,6	5,1	5,4	2,0	2,5	47,7
	14	Rubroek	28,6	17,5	13,4	11,8	6,6	4,0	3,9	6,6	2,2	3,0	40,9
	36	Nieuw Crooswijk	19,5	15,8	15,4	17,0	6,8	1,8	7,0	9,0	1,3	3,4	41,3
	37	Oud Crooswijk	20,0	24,4	8,5	13,1	2,8	4,2	4,9	15,2	1,3	2,3	39,4
	41	Kralingen-west	18,4	17,7	17,7	11,8	11,4	5,0	5,4	5,7	2,1	2,5	46,2
	42	Kralingen-oost	17,6	8,4	25,3	3,5	29,7	5,2	5,0	0,7	1,7	1,9	61,0
	45	De Esch	28,1	15,9	13,7	12,8	8,2	4,9	5,4	1,9	3,0	3,2	50,8
	47	Struisenburg	24,4	10,7	22,6	6,3	17,7	4,3	4,9	2,3	2,0	2,5	55,7

Gebied	Buurtnummer	Buurtnaam	Leefbaar Rotterdam	Partij van de Arbeid	Democraten 66 (D66)	SP (Socialistische Partij)	VVD	CDA	GROENLINKS	Nida Rotterdam	ChristenUnie-SGP	Partij voor de Dieren	opkomstpercentage
Feijenoord			23,0	21,3	9,3	12,0	3,4	7,2	3,9	12,6	2,0	2,1	41,4
	17	Kop van Zuid	23,4	9,3	29,2	4,5	17,8	2,6	5,8	1,7	1,3	2,1	58,0
	79	Kop v Zuid-Entrepot	20,4	20,0	17,7	11,0	7,7	3,6	6,2	7,3	2,3	1,8	44,0
	80	Vreewijk	42,8	11,8	4,8	16,9	1,9	3,8	2,8	3,6	3,1	3,5	43,3
	81	Bloemhof	20,2	25,2	5,2	10,6	1,2	9,8	2,4	18,1	1,8	2,2	34,5
	82	Hillesluis	13,5	25,7	7,0	10,2	1,3	12,7	2,6	21,9	1,8	0,8	38,2
	85	Katendrecht	28,2	16,2	15,0	9,9	6,3	4,2	9,5	3,0	2,5	2,0	43,3
	86	Afrikaanderwijk	11,2	31,0	6,9	10,0	1,7	12,6	1,8	20,7	1,0	1,0	44,1
	87	Feijenoord	11,6	32,0	4,6	12,5	1,0	5,4	3,9	22,9	1,1	2,0	40,9
	88	Noordereiland	23,3	14,4	19,5	12,8	6,8	4,1	7,8	4,7	1,8	2,3	48,9
IJsselmonde			41,5	15,1	5,3	10,6	3,5	6,2	2,0	3,3	5,0	2,7	41,0
	83	Oud IJsselmonde	48,0	10,1	7,4	7,7	7,0	5,3	2,7	1,0	5,4	2,5	47,0
	84	Lombardijen	39,1	16,6	5,6	10,5	2,7	6,7	1,9	5,4	4,4	2,2	40,6
	89	Groot IJsselmonde	41,5	14,7	4,9	10,2	3,4	6,8	1,6	3,1	5,8	2,7	43,1
	90	Beverwaard	39,9	18,1	4,5	14,4	2,4	3,8	2,7	2,8	3,3	3,9	32,7
Pernis			42,2	8,4	4,7	9,4	3,5	18,7	1,4	0,1	5,1	2,1	47,1
Prins Alexander			38,1	12,7	10,1	9,6	8,0	6,0	3,8	0,6	4,4	2,4	49,3
	44	's-Gravenland	32,8	10,3	17,0	6,2	16,7	6,2	4,3	0,3	2,7	1,6	54,9
	46	Kralingseveer	45,4	12,6	8,7	7,0	4,3	2,8	2,4	0,4	9,7	2,8	50,2
	48	Prinsenland	38,4	14,1	10,1	9,2	6,3	5,4	3,6	0,5	5,9	2,6	47,7
	49	Het Lage Land	33,1	14,1	9,3	9,6	6,0	8,2	3,8	0,6	8,1	2,4	47,2
	63	Ommoord	42,2	11,3	8,3	9,4	5,8	6,5	4,6	0,6	3,7	2,9	55,2
	66	Zevenkamp	36,1	15,8	8,9	13,6	5,4	4,2	3,9	0,9	3,6	2,5	43,0
	67	Oosterflank	38,6	15,8	7,4	14,0	4,7	4,3	2,8	0,8	4,0	2,6	43,0
	68	Nesselande	38,0	9,4	13,3	4,8	16,6	7,0	2,2	0,4	4,4	1,0	49,6
Charlois			30,8	20,0	5,9	12,9	3,3	5,4	2,9	6,8	4,2	2,8	33,4
	71	Tarwewijk	19,5	26,9	6,4	12,8	2,0	6,6	2,8	13,3	3,7	2,7	26,6
	72	Carnisse	32,1	16,4	6,5	13,3	3,1	5,2	3,3	5,9	5,4	4,2	28,6
	73	Zuidwijk	38,8	16,4	4,9	11,8	3,2	5,6	2,1	4,2	3,7	2,3	37,2
	74	Oud-Charlois	28,4	21,1	7,2	12,1	3,2	5,4	4,4	6,2	5,2	2,9	37,4
	75	Wielewaal	45,8	9,6	2,5	18,4	1,7	1,4	2,0	0,6	5,1	5,6	28,9
	76	Zuidplein	35,0	15,0	8,4	12,3	5,3	4,5	3,9	4,1	4,1	2,7	40,3
	77	Pendrecht	26,9	23,8	4,7	13,8	5,0	5,2	2,3	7,6	3,9	1,9	34,3
	93	Heijplaat	46,0	12,6	6,0	16,1	2,8	5,4	1,7	2,1	0,6	3,6	48,2
Hoogvliet			37,5	12,2	6,3	9,8	4,7	6,5	1,5	0,9	3,5	2,7	39,3
	92	Hoogvliet-noord	34,6	15,4	6,2	10,7	3,8	6,6	1,5	1,9	3,1	2,8	35,7
	99	Hoogvliet-zuid	38,9	10,8	6,4	9,4	5,1	6,4	1,4	0,4	3,7	2,7	41,3
Hoek van Holland			29,9	7,9	5,3	6,2	15,9	8,2	1,7	0,1	3,0	2,6	50,6
Rozenburg			25,2	8,5	4,0	8,0	9,4	8,0	1,6	0,0	2,7	2,5	45,8
Rotterdam			27,5	15,8	12,7	10,5	7,5	5,9	4,9	4,8	3,2	2,5	45,1

de vijf buurten met de hoogste score per politieke partij
de vijf buurten met de laagste score per politieke partij

Bijlage 2 Buurtkaart met namen

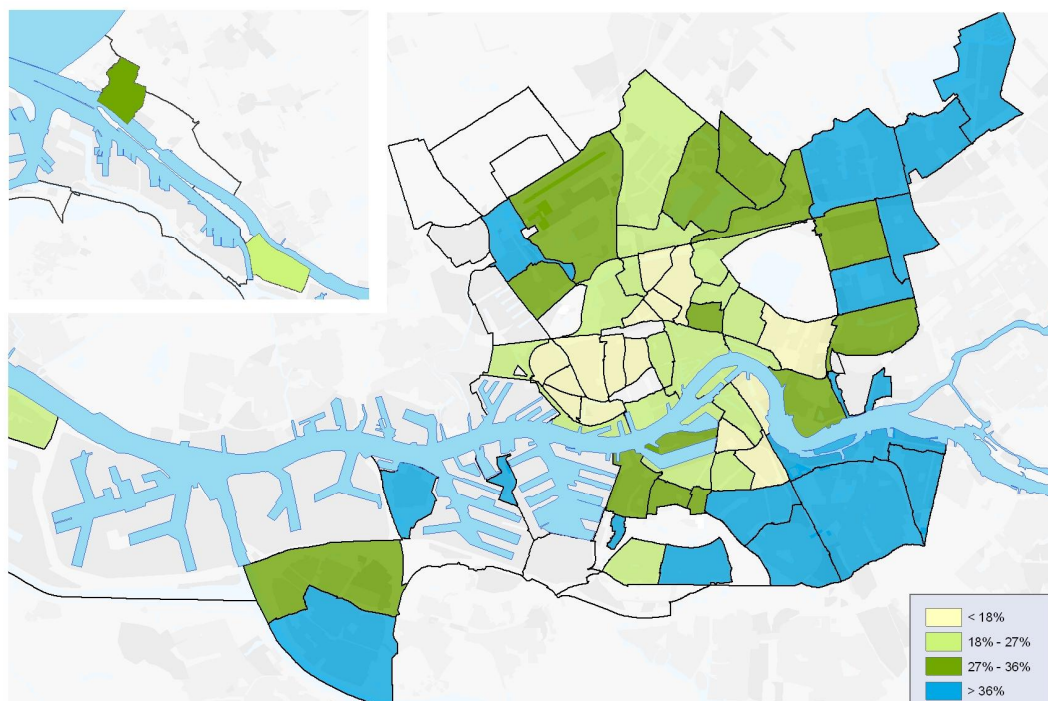

1 Strand en Duin #	25 Middelland	52 Noord Kethel #	76 Zuidplein
2 Dorp	26 Nieuw Mathenesse #	53 Spaanse Polder #	77 Pendrecht
3 Rijnpoort #	27 Oud-Mathenesse	54 Schieveen #	78 Zuiderpark #
4 Rozenburg	28 Witte Dorp #	55 Zestienhoven	79 Kop van Zuid-Entrepot
5 Noordezeeweg #	29 Schiemond	56 Overschie	80 Vreewijk
6 Botlek #	31 Bergpolder	57 Landzicht #	81 Bloemhof
7 Europoort #	32 Blijdorp	58 Blijdorpsepolder #	82 Hillesluis
8 Maasvlakte #	34 Liskwartier	59 Bedr.park R'dam N-W #	83 Oud IJsselmonde
10 Stadsdriehoek	35 Oude Noorden	60 Schiebroek	84 Lombardijen
11 Oude Westen	36 Nieuw Crooswijk	61 Hillegersberg-zuid	85 Katendrecht
12 Cool	37 Oud Crooswijk	62 Hillegersberg-noord	86 Afrikaanderwijk
13 C.S. Kwartier #	40 Rivium #	63 Ommoord	87 Feijenoord
14 Rubroek	41 Kralingen-west	64 Terbregge	88 Noordereiland
15 Agniesebuurt	42 Kralingen-oost	65 Molenlaankwartier	89 Groot IJsselmonde
16 Provenierswijk	43 Kralingse Bos #	66 Zevenkamp	90 Beverwaard
17 Kop van Zuid	44 's-Gravenland	67 Oosterflank	91 Pernis
18 Nieuwe Werk	45 De Esch	68 Nesselande	92 Hoogvliet-noord
19 Dijkzigt #	46 Kralingseveer	70 Charlois Zuidrand #	93 Heijplaat
20 Delfshaven	47 Struisenburg	71 Tarwewijk	94 Waalhaven #
21 Bospolder	48 Prinsenland	72 Carnisse	95 Vondelingenplaat #
22 Tussendijken	49 Het Lage Land	73 Zuidwijk	96 Eemhaven #
23 Spangen	50 Bedr.terr. Schieveen #	74 Oud-Charlois	98 Waalhaven Zuid #
24 Nieuwe Westen	51 Kleinpolder	75 Wielewaal	99 Hoogvliet-zuid

In sommige buurten wonen zo weinig mensen dat daar geen stembureau is, zodat het niet mogelijk is om daar uitslagen voor te geven. Deze buurten zijn aangegeven met '#'.

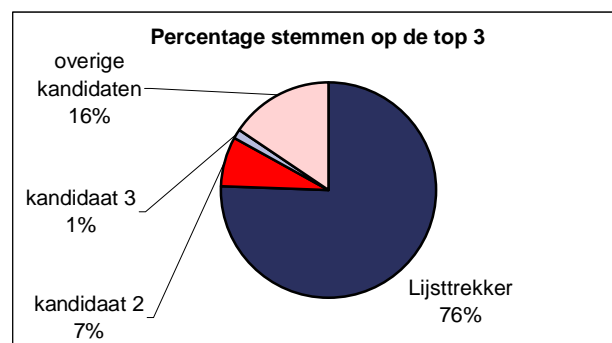
Bijlage 3 Percentages stemmers per buurt en aantal stemmen per kandidaat

Leefbaar Rotterdam

Lijst	Nr.	Naam	aantal stemmen
0	0	totaal	59505
0	1	Eerdmans, B.J. (Joost) (m)	44979
0	2	Hoogveld, I.E. (Ingeborg) (v)	4429
0	3	Schneider, R.E. (Ronald) (m)	855
0	4	van Winden, I. (Ira) (v)	371
0	5	Buijt, R. (Ronald) (m)	448
0	6	Struijvenberg, M.J.W. (Maarten) (m)	279
0	7	van der Stel, E. (Esther) (v)	634
0	8	van Elck, M.G.J. (Michel) (m)	199
0	9	Anfal, M. (Mo) (m)	126
0	10	Wilson, L. (Luuk) (m)	475
0	11	de Jong, R. (Reinier) (m)	171
0	12	Molenaar, A.N. (Anton) (m)	139
0	13	Hoogwerf, T.C. (Tanya) (v)	229
0	14	Vreugdenhil, G.J.M. (Gerben) (m)	94
0	15	Swaneveld, N.W.J. (Norbert) (m)	192
0	16	Sörensen, L. (Lars) (m)	558
0	17	van Rij, B.J. (Bart Joost) (m)	118
*	18	Rijken, J.J. (Jeffrey) (m)	148
0	19	Gonsalvez, M.J.H. (Marjan) (v)	246
0	20	van Schaik, B. (Benvenuto) (m)	190
0	21	Meijer, P. (Patrick) (m)	184
0	22	van Winsen, M.E. (Monique) (v)	134
0	23	Noel, P.J.M. (Nel) (v)	58
0	24	van Aalst, C. (Caroline) (v)	161
*	25	van Schaik, H.C. (Hennie) (m)	476
*	26	Simons, R.A.C.J. (Robert) (m)	69
0	27	Mosch, A.S. (Dries) (v)	1438
0	28	Kievit, V.A. (Vanessa) (v)	105
0	29	Manssen, R.F.M. (Reino) (m)	20
0	30	Maaten, A. (Aad) (m)	90
0	31	Tol, R.H.C. (Ronald) (m)	59
0	32	van Assendelft, J.W. (John) (m)	66

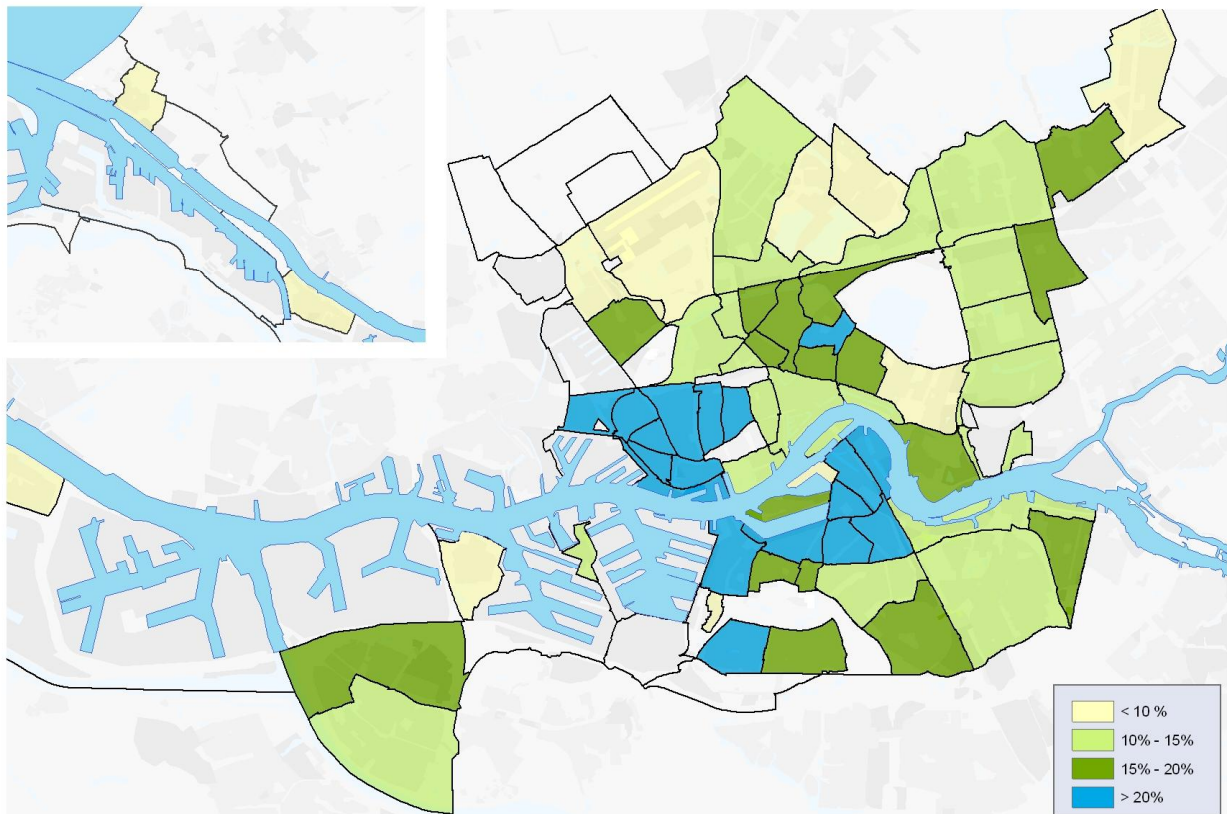
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Nr.	Naam	aantal stemmen
33	Bouman, N.J.M. (Marco) (m)	37
34	Buitelaar, R.C. (Ron) (m)	105
35	Everse, C.C.P.S.A. (Colette) (v)	68
36	van Esch, N.J. (Nico) (m)	47
37	Baartman, F.B.R. (Fred) (m)	35
38	Ouwens, C.M. (Cock) (m)	36
39	Roskam, T. (Thomas) (m)	40
40	Sandmann, M.P.C. (Mathijs) (m)	23
41	Blomsteel, J. (Jeffrey) (m)	19
42	Broeders, A.J. (Ton) (m)	48
43	Grinwis, C.A. (Suzanne) (v)	41
44	Frowijn, B.M. (Brian) (m)	52
45	Speelman, M. (Mart) (m)	59
46	Sonneveld, H.M. (Henk) (m)	38
47	van den Anker, M.J.J. (Marianne) (v)	157
48	van Gent, M.F. (Marchel) (m)	31
49	van Sluis, D.P. (Dick) (m)	20
50	Fortuijn, S.A.F. (Simon) (m)	909

Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

Lijst 0 Nr. Naam

kani 0

kani 0

over 0

totaal

aantal
stemmen

34193

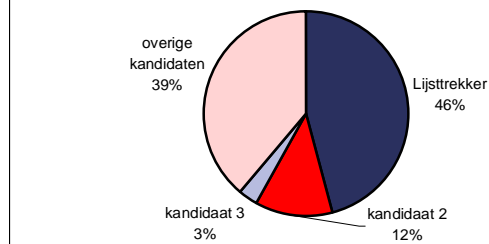
0 #	1 Karakus, H. (Hamit) (m)	15711
0	2 Kathmann, B.C. (Barbara) (v)	4182
0 *	3 Heijmen, M. (Marco) (m)	1012
0 *	4 Talbi, F. (Fatima) (v)	1734
0 *	5 Bruijn, L.C. (Leo) (m)	527
0	6 Gonçalves, J.C. (Carlos) (m)	1812
0 *	7 Wijntuin, P.M. (Peggy) (v)	1613
	8 Engberts, G.J. (Co) (m)	181
*	9 Salaj, M. (Marija) (v)	200
	10 Kahrmanović, M. (Mirela) (v)	341
	11 Eker, H.H. (Hasan) (m)	723
	12 Karisli, N. (Nurten) (v)	535
*	13 Noormohamed, S. (Sharida) (v)	541
	14 Goverde, E.P.E. (Ed) (m)	311
	15 Bekker, Y.S. (Yvonne) (v)	280
	16 Elouachoun, R. (Rachid) (m)	434
	17 Nieuwdorp, M.J.W. (Marjolein) (v)	232
	18 Naarendorp, J.R. (Jurgen) (m)	292
	19 de Geus, K. (Klaas) (m)	317
	20 Hoff, L.W.H. (René) (m)	35
	21 Pieterse, P. (Peter) (m)	159

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Zittend wethouder einde periode 2010-2014

Percentage stemmen op de top 3

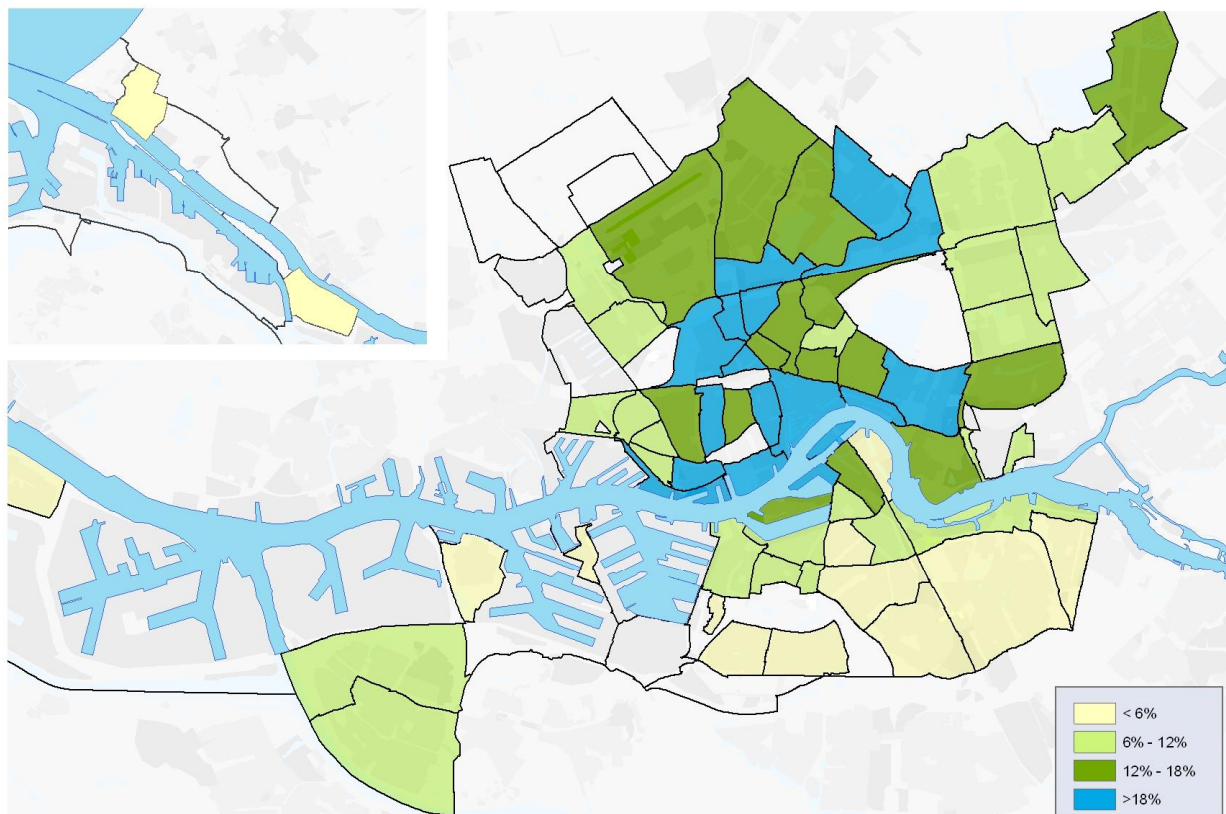

Nr. Naam

aantal
stemmen

0	22 Radjkoemar, A.A. (Aruna) (v)	1353
	23 Lorello, S. (Sylvestro) (m)	43
	24 Fabre, S.R.D. (Shereeva) (v)	69
	25 Verdel, C.D.M. (Kirsten) (v)	97
	26 Vervat, J.M. (Hans) (m)	74
#	27 Moti, R. (Richard) (m)	423
#	28 Florijn, M. (Marco) (m)	219
	29 Kuzu, T. (Tunahan) (m)	418
	30 Kriens, J. (Jantine) (v)	325

Democraten 66 (D66)

Lijst 1 Nr. Naam

kar 0

kar 0

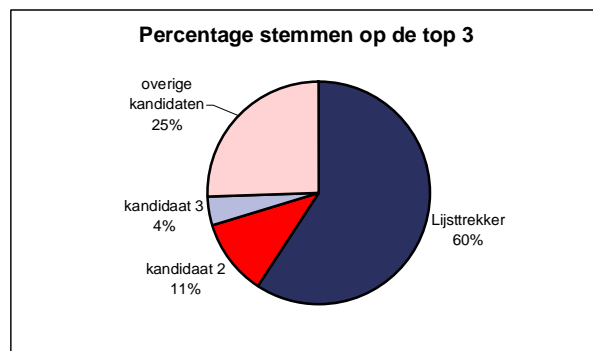
ovi 0

	Nr.	Naam	aantal stemmen
	totaal		27433
0 *	1	Belhaj, S. (Salima) (v)	16228
0	2	de Roon, R.C.J. (Robin) (m)	3017
0 *	3	Verveen, P.J. (Jos) (m)	1197
0	4	Berndsen, N. (Nils) (m)	659
0	5	Eeuwijk, G.J.V. (Gerda) (v)	1568
0	6	Schampers, S.J.J. (Samuel) (m)	227
0	7	Arsieni, N. (Nadia) (v)	886
0	8	Kroon, S. (Stefan) (m)	289
0	9	Cephe, R. (Reyhan) (v)	673
0	10	Baai - Muijsson, D.H.G. (Dirk) (m)	78
0	11	Martina, A.A.J. (Alcides) (m)	161
0	12	Spaan - Klauss, M.C. (Rita) (v)	201
0	13	de Bruin, R.J.W. (Jan-Willem) (m)	169
0	14	Groenendijk, K. (Karel) (m)	89
0	15	Sirini, S. (Soma) (v)	80
0	16	van den Berg, A.C. (Ton) (m)	49
0	17	Spee, E.J. (Edwin) (m)	28
0	18	Voskamp, V.K. (Koen) (m)	48
0	19	v.d. Sluijs - van Marle, L.W. (Laura) (v)	203
0	20	de Bruin, R.R. (Raymond) (m)	44
0	21	Kok, R.A. (Ruud) (m)	51
0	22	Breen, J. (Jeannette) (v)	45
0	23	Eleveld, R.F. (Roelof) (m)	30
0	24	Kanters, J.W.J. (Jan-Willem) (m)	38
0	25	Mimpen, J. (Jeroen) (m)	27

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Zittend wethouder einde periode 2010-2014

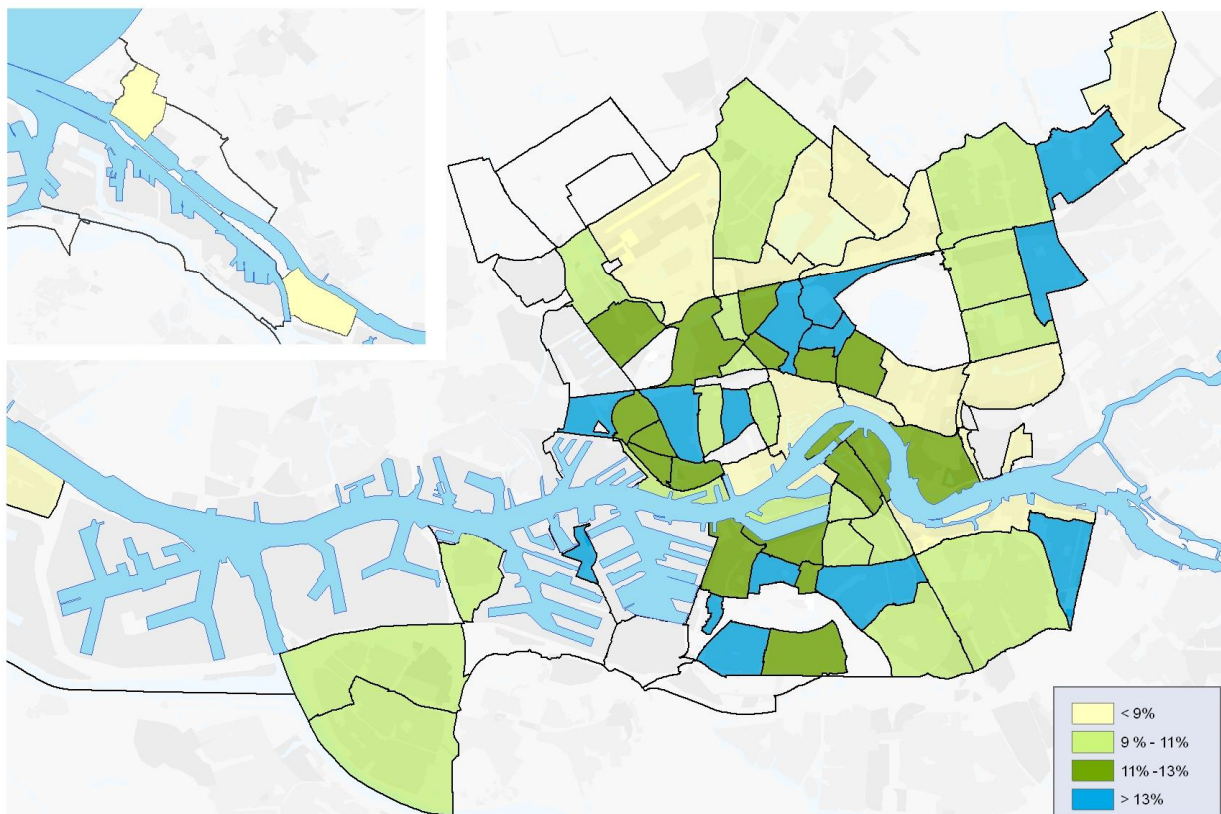

Nr. Naam

aantal
stemmen

26	Kessen, S.C.L.M. (Stéphanie) (v)	52
27	Ravenswaaij, M.E. (Marcel) (m)	33
28	den Oudendam, J.T.C.M. (Hans) (m)	91
29	Oomen, M.J.J. (Marie-José) (v)	46
30	van Staveren, L.D. (Leonie) (v)	115
31	Swens, J.J. (Job) (m)	38
*	32 Dirkse, B.S. (Brenda) (v)	67
#	33 Louwes, K. (Korrie) (v)	159
#	34 Kasmi, S. (Said) (m)	154
#	35 van Zoelen, A.M. (Agnes) (v)	65
#	36 van Huffelen, A.C. (Alexandra) (v)	179
#	37 Zeegers, C.M. (Chantal) (v)	349

SP (Socialistische Partij)

Lijst 1 Nr. Naam

kar 0

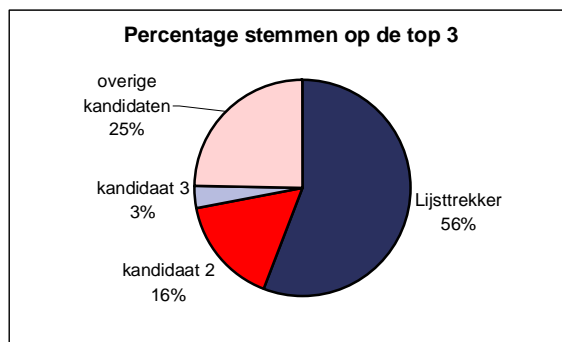
kar 0

ove 0

	Nr.	Naam	aantal stemmen
		totaal	22685
0 *	1	de Kleijn, L.P.M. (Leo) (m)	12666
0 *	2	Strörmann, J. (Josine) (v)	3665
0	3	v. Dijk - v. Leeuwen, S.Y. (Sun Yoon) (v)	754
0	4	Velter, Q. (Quérien) (v)	411
0	5	Weerdmeester, T.C. (Tom) (m)	183
	6	van Zevenbergen, A. (Aart) (m)	284
	7	Boujdi, I. (Ilyas) (m)	570
	8	Schol, P.R. (Pieter) (m)	96
	9	Teuling, I. (Ike) (v)	163
	10	Levie, K. (Kevin) (m)	115
	11	Palm, B.T.H.M. (Ineke) (v)	290
	12	Yildiz, B. (Burak) (m)	341
	13	van der Burgh, P.J. (PeterJan) (m)	45
	14	van Dijk, S. (Sjoerd) (m)	77
	15	Afalah, S. (Saïd) (m)	335
	16	dos Santos, A.R. (Agostinho) (m)	283
	17	Sikkema, A. (Oane) (m)	34
	18	Meijer, L.J. (Leen) (m)	169
	19	Plomp, R. (Roberto) (m)	44
	20	Pahladsingh, J. (Jay) (m)	652
	21	Khoeblal - Buldeo Rai, P.S.G. (Payal) (v)	134
	22	Mepschen, P.J.H. (Paul) (m)	24
	23	Heirath, J.R. (Jerry) (m)	179
	24	Henneman, R.J. (Rutger) (m)	28
	25	Bonafasia, S.P. (Soraida) (v)	101
	26	Roozen, T. (Tom) (m)	46

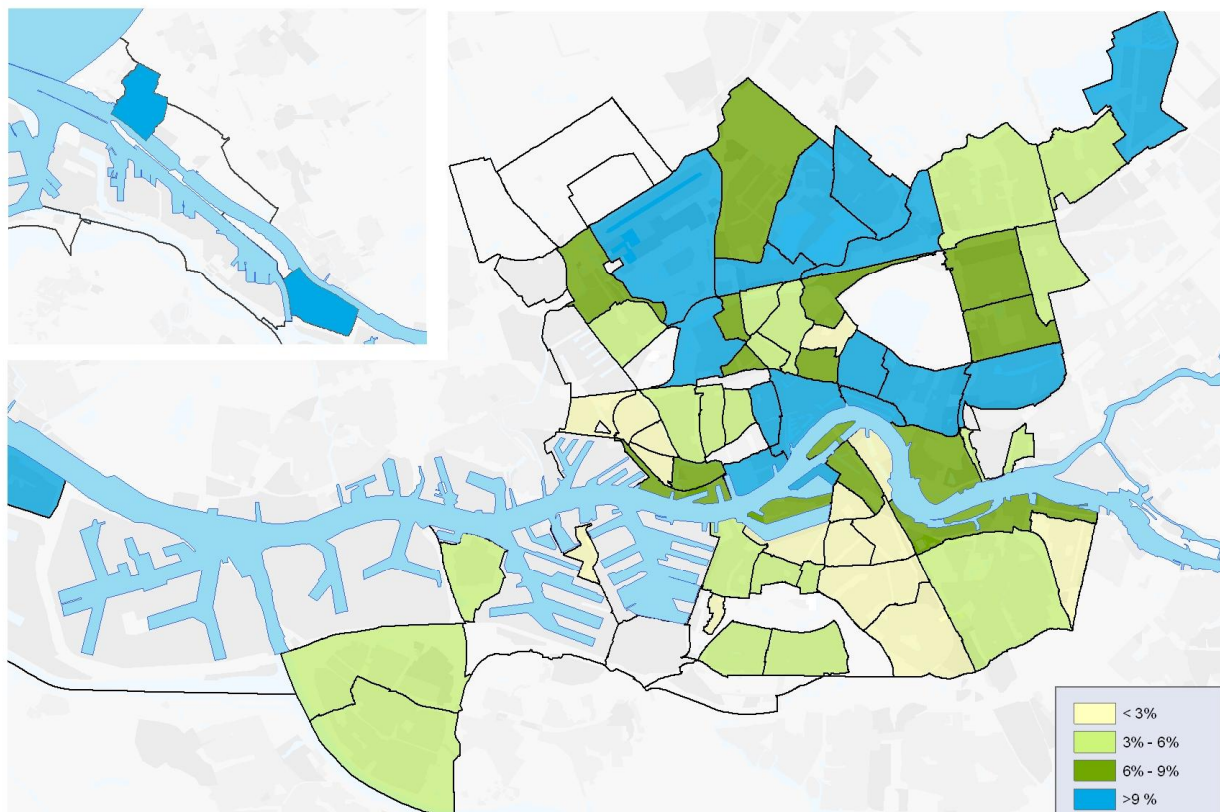
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Nr.	Naam	aantal stemmen
27	Roijackers, G.E.M. (Gerard) (m)	24
28	Nazlıgöl, A. (Atilla) (m)	118
29	van Klink, P.M. (Patrick) (m)	20
30	Lopes Cruz, O. (Odette) (v)	135
31	Markus, A.J. (Abe) (m)	30
32	Pattiwael - Deul, A.C.M. (Angelique) (v)	49
33	Güner, I. (Ilker) (m)	88
34	ter Haar, B. (Bob) (m)	43
35	Langenberg, A. (Aard) (m)	21
36	Seçkin, G. (Güler) (v)	116
37	van den Berg, M. (Manon) (v)	127
38	van Die, C. (Cees) (m)	24
39	van der Eerden, M.N.M.M. (Mark) (m)	45
40	Coşkun, T.S.J. (Theo) (m)	156

Li 1 Nr. Naam

kz 0

kz 0

ov 0

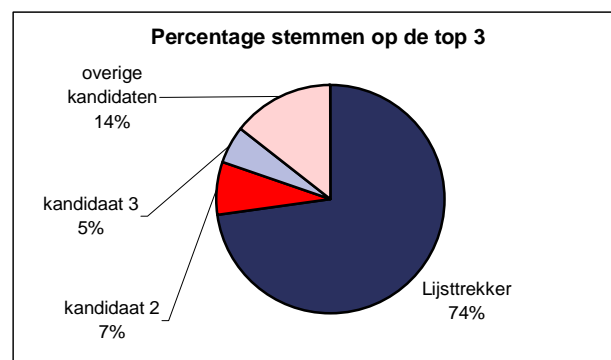
totaal

	Nr.	Naam	aantal stemmen
0 #	1	Baljeu, J.N. (Jeannette) (v)	11726
0 #	2	Laan - Geselschap, A.J.M. (Antoinette) (v)	1207
0 *	3	van de Donk, M.A. (Maarten) (m)	869
*	4	Verheij, J.W. (Jan-Willem) (m)	368
	5	Becker, S.J.C. (Simon) (m)	164
	6	van den Berg, C.M.C. (Christelle) (v)	398
	7	Lansink - Bastemeijer, P.J.P. (Pascal) (m)	105
	8	Tieben, M. (Maarten) (m)	72
	9	Faber, J.A. (Hannagnes) (v)	122
	10	van den Bosch, B. (Barbara) (v)	223
	11	van Tijn, P.B. (Bas) (m)	59
	12	Nagtegaal, J.J.M. (Jasper) (m)	95
	13	Boomkens, D.J. (Dave) (m)	43
	14	Smit, M. (Mark) (m)	97
	15	Bibbe, J.C. (Jeroen) (m)	49
	16	Schuringa, E.H. (Eduard) (m)	24
	17	van Zanten, C.M. (Martin) (m)	26
	18	Russel, F.M. (Maritza) (v)	29
	19	de Heer - Coenradie, E.C. (Elly) (v)	22

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

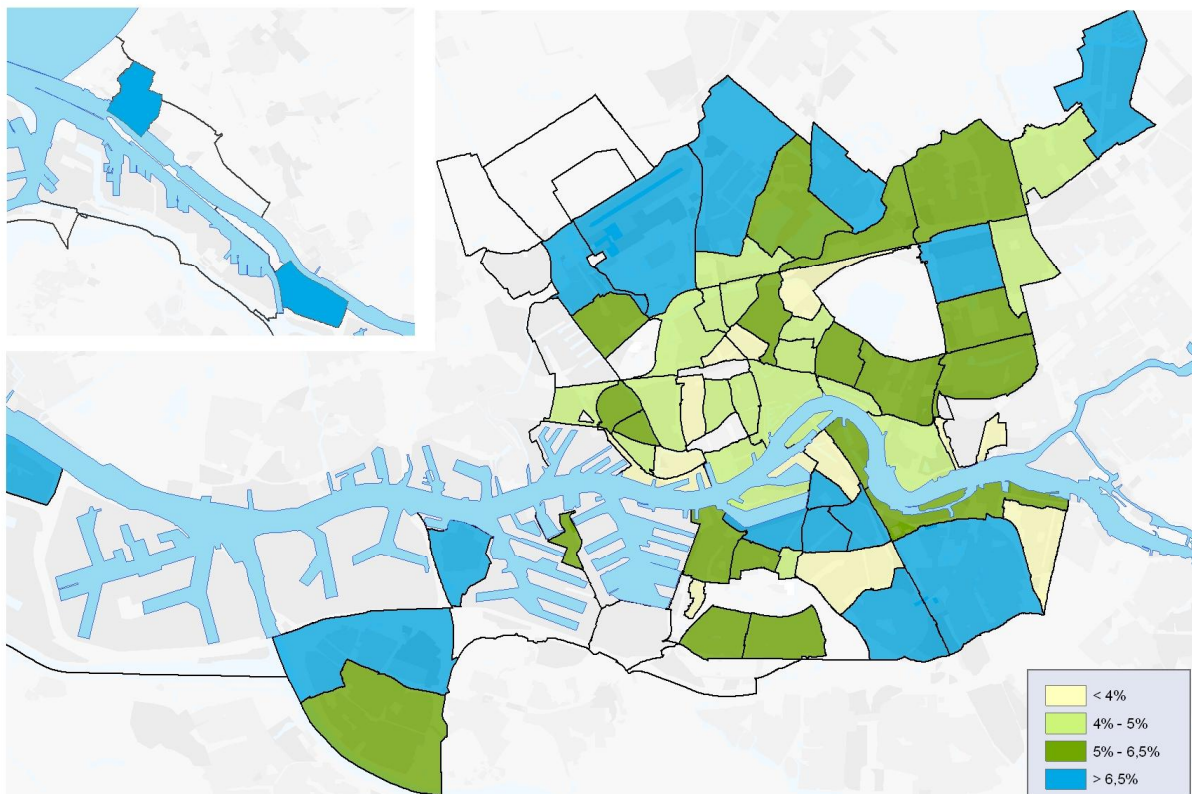
* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Zittend wethouder einde periode 2010-2014

Nr. Naam

	aantal stemmen
20 den Hertog - de Jager, M.A.A. (Miranda) (v)	47
21 Snijders, P.H. (Peter) (m)	38
22 van de Wijdeven, T.F.M. (Tamara) (v)	31
23 Bogaardt, M.A.J. (Martijn) (m)	22
24 de Jong, T.J.B. (Tasco) (m)	29
25 Bronkhorst, V.B.M. (Vanessa) (v)	99
* 26 van Gent, G.W. (George) (m)	156

Lijst 1 Nr. Naam

kan 0

kan 0

ovw 0

totaal

#	Nr.	Naam	aantal
0	1	de Jonge, H.M. (Hugo) (m)	12753
0	2	de Langen, S. (Sven) (m)	6864
0	3	Knieriem, D. (Danielle) (v)	359
0	4	Yazir, T. (Turan) (m)	725
	5	Eskes, E.C. (Christine) (v)	1849
	6	Bontenbal, H. (Henri) (m)	191
	7	Tjon-A-Sam, R.S.A. (Rubinia) (v)	120
	8	van der Meer, C. (Kees) (m)	102
	9	Zandberg, B.C. (Christine) (v)	89
	10	Iraguha-Shima, P. (Prosper) (m)	77
	11	Eras, G.J.W.H. (George) (m)	73
	12	van Velzen, M.J.K. (Rianne) (v)	24
	13	v. Steenberg, J.C.S. (Johanneke) (v)	31
	14	Bodifée, H.J. (Harry) (m)	27
	15	Khemradj, A.Y.M.P. (Ananta) (v)	42
	16	Evsen, M.I. (Mehmet) (m)	87
	17	van Endschoot, G.M.A. (Wendy) (v)	855
	18	Roetgerink, A.M.G.L.S. (Antoinette) (v)	14
	19	Schellenboom, F. (Frank) (m)	37
	20	Hallema, A. (Alex) (m)	114
	21	van Dam, J.C.T. (Jacco) (m)	106
	22	Stapelkamp, M.J. (Marieke) (v)	48
	23	Oldhoff, M.C.L. (Martine) (v)	65
	24	Costa Moreira, C.R. (Célio) (m)	18
	25	van Velden, J.J. (Jaco) (m)	11
	26	Dekkers, A. (Aart) (m)	6
	27	Jochmann, J. (Jaap) (m)	4
	28	van der Ham, J.M. (Marianne) (v)	39
	29	Ooms, K.S. (Kirsten) (v)	19
	30	Clarijs, S.J. (Stefano) (m)	32
			15

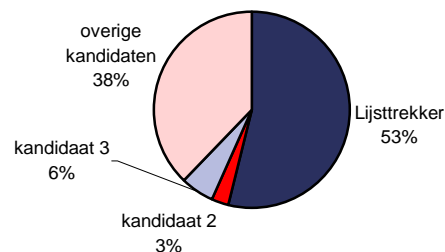
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Zittend wethouder einde periode 2010-2014

aantal
stemmen

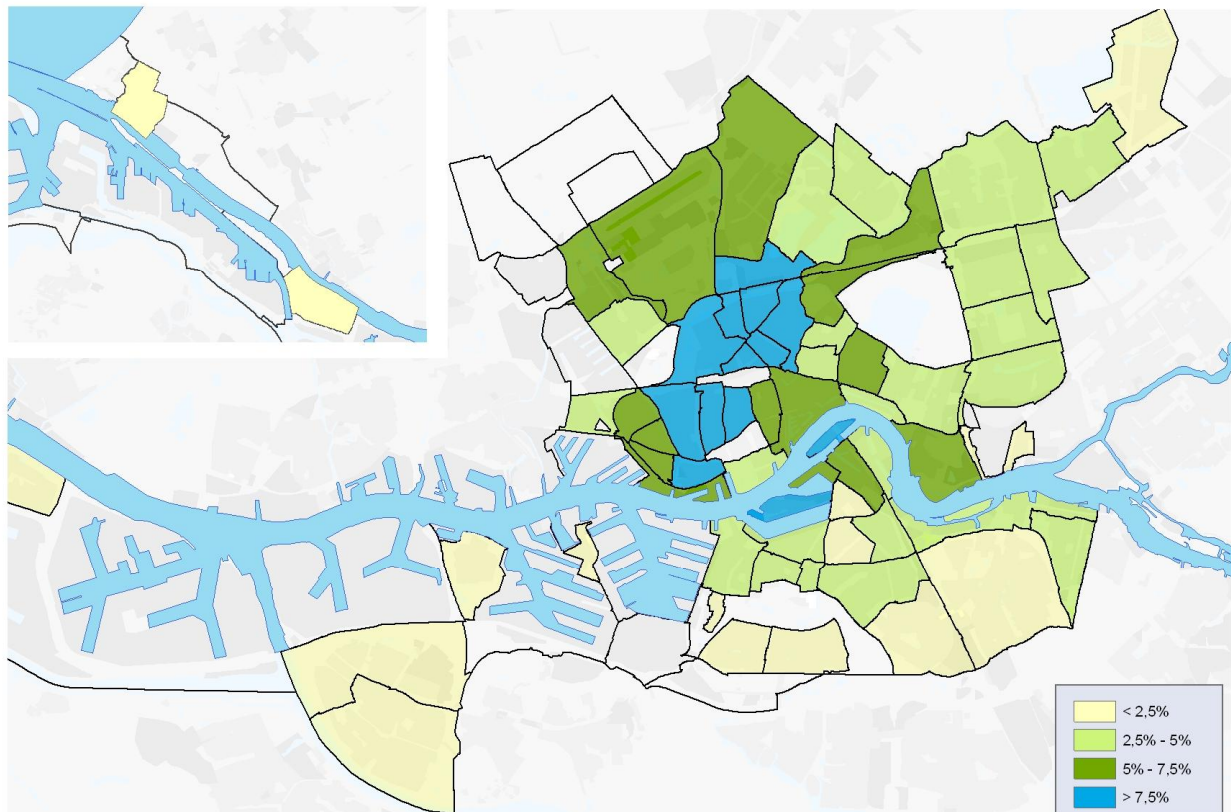
Percentage stemmen op de top 3

Nr. Naam

aantal
stemmen

31	Braal, M.A. (Michaël) (m)	12
32	Zwinkels, C.M.M. (Cees) (m)	19
33	van der Kleij, J.C. (Cees) (m)	14
34	van der Kemp, C. (Cor) (m)	30
35	Davids, H.M. (Ron) (m)	13
36	Wielemaker, A.C. (Christof) (m)	11
37	Lokker, M.E. (Ineke) (v)	10
38	Pleizier, G.A. (Arian) (m)	9
39	La Rivière, L. (Leen) (m)	21
40	Verkoelen, P.J.H.D. (Ellen) (v)	12
41	Vis, A.J.D. (Arrie) (m)	7
*	42 Mink, R.J. (Ruben) (m)	21
	43 Kuijt, J. (John) (m)	5
	44 Vogelaar, M.M. (Monique) (v)	17
	45 Geluk, L.K. (Leonard) (m)	67
	46 van Leeuwen, J. (Hannie) (v)	362
	47 Gardeniers, M.H.M.F. (Til) (v)	24
	48 Tempel, W.J. (Wubbo) (m)	56

Lijst 1 Nr. Naam

kan 0

kan 0

ove 0

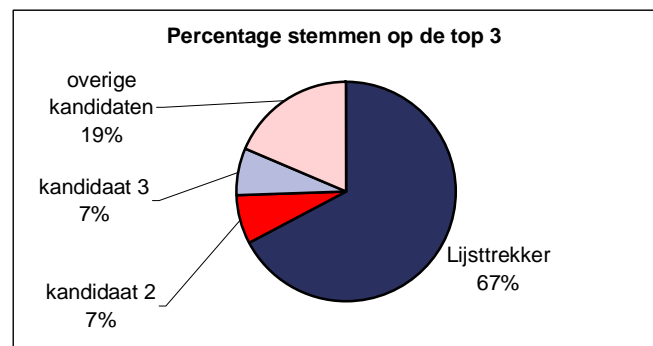
0 *

0 *

	Nr.	Naam	aantal stemmen
		totaal	10631
	1	Bokhove, J. (Judith) (v)	7142
	2	Bonte, A. (Arno) (m)	765
	3	Harika, A. (Ahmed) (m)	731
	4	Smet, J. (Jimmy) (m)	144
	5	Roest, L.L.P.R. (Lies) (v)	328
	6	Leewis, S. (Stephan) (m)	82
	7	Visser, A.D. (Anna) (v)	292
	8	de Werk, P.J. (Peter Jan) (m)	33
	9	van der Ent, R. (René) (m)	27
	10	Cammeraat, E. (Emile) (m)	51
	11	Kilinc, H. (Hasim) (m)	152
	12	Veenstra, A. (Amelie) (v)	98
	13	van der Kroft, E.M. (Erik) (m)	37
	14	El Mahi, J. (Jamal) (m)	74
	15	van Zeeland, R.J.C. (Ron) (m)	11
	16	de Waard, A.M. (Marit) (v)	33
	17	Berrens, M. (Marcel) (m)	10
	18	Vooren, S.V. (Sam) (m)	39
	19	Aalbrecht, S. (Fleur) (v)	33
	20	Fernald, D.H.G. (Debora) (v)	45
	21	Kockelkoren, A. (Astrid) (v)	50
	22	Pinas, U.E.M. (Urvin) (m)	45
	23	Fortes, A.J. (Adilson) (m)	18
	24	van Duin, E.G. (Erwin) (m)	14
	25	Hobbel, A.J. (Alicia) (v)	14
	26	van Uden, R.M.C. (Regien) (v)	13
	27	Kruihof, S.H. (Stefan) (m)	17

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

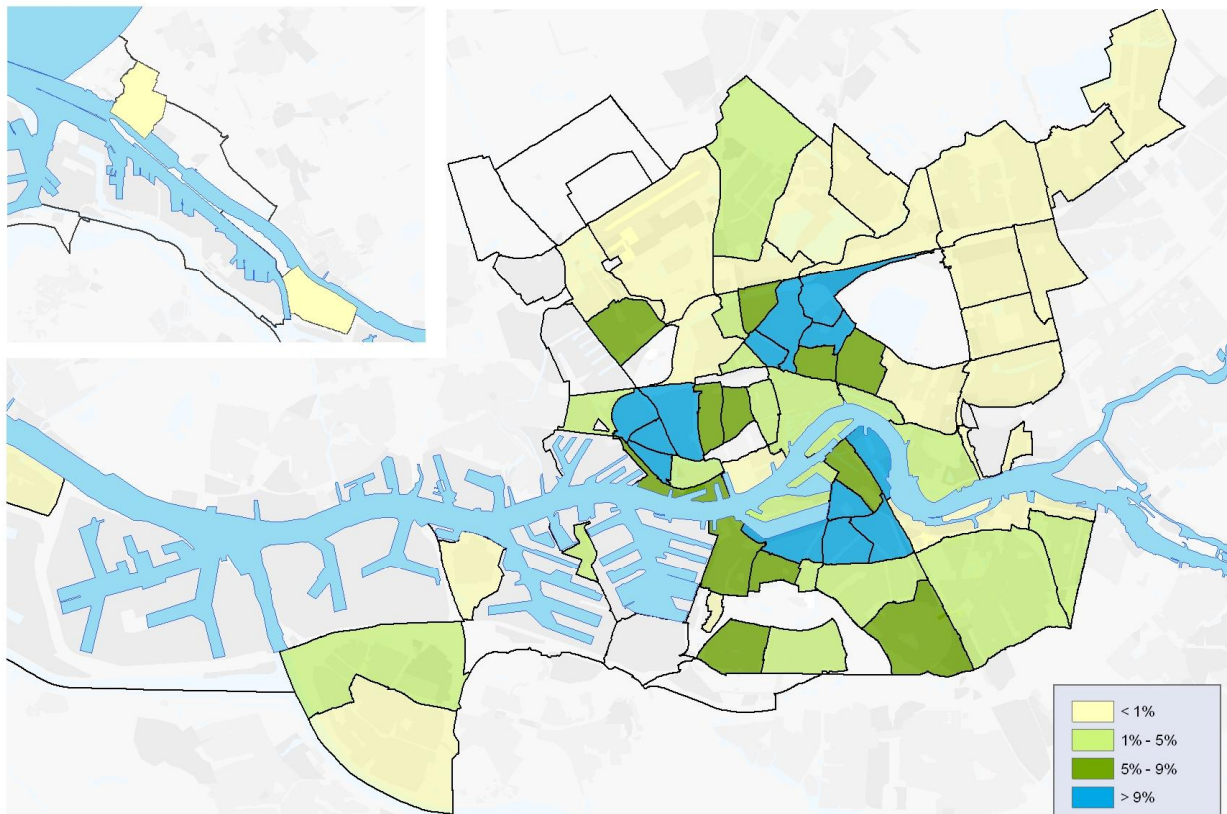
Nr. Naam

aantal
stemmen

28	Klumpes, R. (Robert) (m)	16
29	Schenk, F.M. (Frank) (m)	11
30	Leewis, W.R. (Wim) (m)	6
31	Wildeboer, A. (Andrea) (v)	31
32	van der Born, C. (Chris) (m)	4
33	Schoonderbeek - van Herk, T. (Toke) (v)	12
34	van der Meer, L.S. (Luuk) (m)	14
35	Ottevanger, C.M. (Cees) (m)	15
36	v.d. Gronde, C.L.A.M. (Marie-Christine) (v)	14
37	Kamps, H.M. (Henk) (m)	27
38	Meijer, H. (Herman) (m)	23
*	39 van Eijk, J.T.M. (Jos) (m)	22
40	Bebelaar, K. (Karen) (v)	67
41	van der Riet, M.C. (Marit) (v)	71

Nida Rotterdam

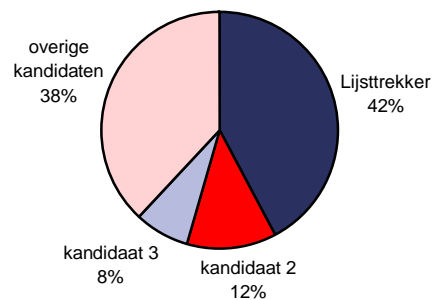
Lijst: 0
kand: 0
kand: 0
over: 0

Nr.	Naam	aantal stemmen
	totaal	10322
1	El Ouali, N. (Nourdin) (m)	4354
2	Peksert, A. (Aydin) (m)	1256
3	Afkir, S. (Samila) (v)	779
4	Orhan, N. (Rabia) (v)	718
5	Din, M.D.I. (Iqbal) (m)	618
6	van Noppen, B. (Bas) (m)	233
7	Erdoğan, E. (Emin) (m)	375
8	Talbi, M. (Mohamed) (m)	314
9	Bozok, H. (Hülya) (v)	109
10	El Amrani, L. (Laila) (v)	198
11	Talib, M. (Mustafa) (m)	211
12	Hussain, M.Q. (Qasam) (m)	240
13	Schilder, J.M. (Jeroen) (m)	102
14	Doğan, M. (Mustafa) (m)	321
15	Erdoğan, M. (Mustafa) (m)	152

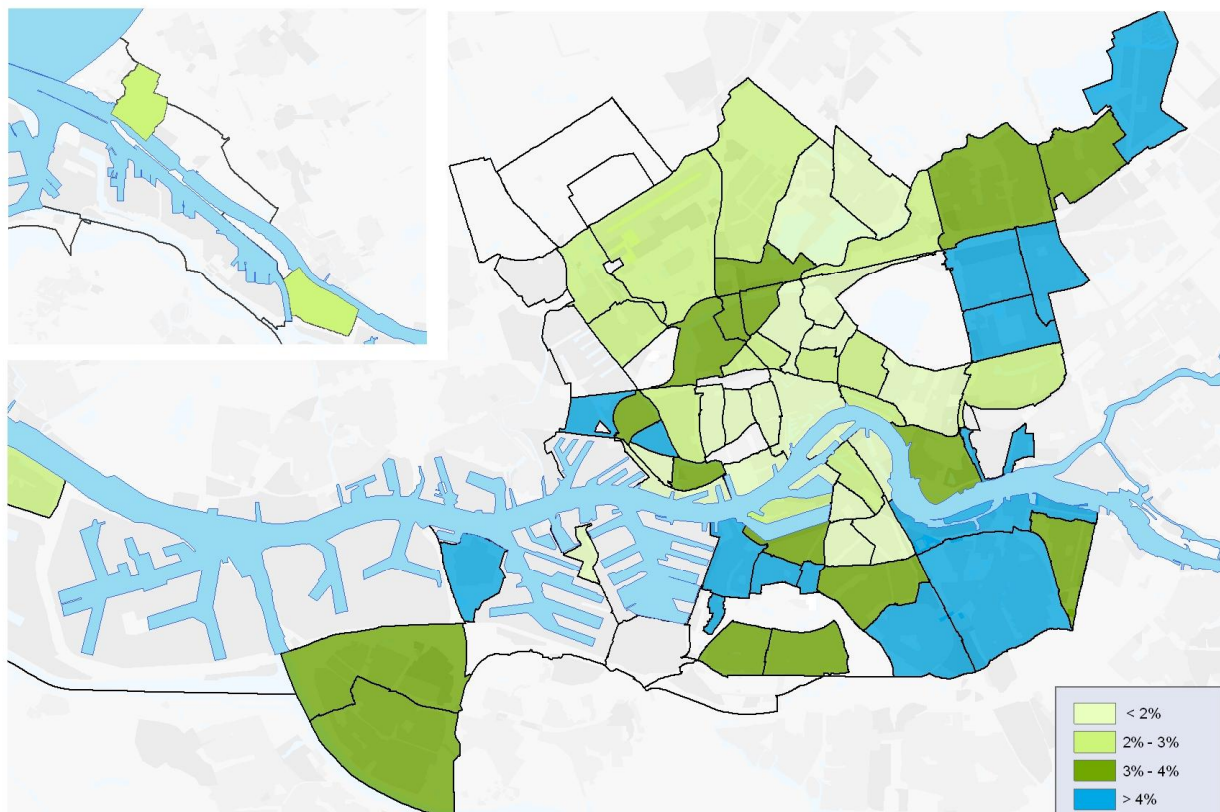
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Percentage stemmen op de top 3

Nr.	Naam	aantal stemmen
16	Azaouyat, L. (Latifa) (v)	112
17	Bouzidi, A. (Abdelhafid) (m)	105
18	Kandemir, I. (Isa) (m)	125

Lijst 1 Nr. Naam

kar 0

kar 0

ove 0

0 *

totaal

1	Sies, S.J. (Setkin) (m)
2	Sonneveld, W. (Willem) (m)
3	Boonzaaijer, W. (Wouter) (m)
4	Balootje, I.S. (Ixora) (v)
5	Schippers, J.A. (Jan) (m)
6	de Boer, M. (Mark) (m)
7	Meijboom - Speelman, J.J. (Joke) (v)
8	Twigt, J. (Johan) (m)
9	de Snoo, A.M. (Matthijs) (m)
10	Kars, A.A. (Arie) (m)
11	Wijland, M. (Machiel) (m)
12	Gort, G. (Gea) (v)
13	Urbiztondo, J.C. (Jonathan) (m)
14	van der Wiel, J. (Jan-Willem) (m)
15	Bontenbal, J. (Janine) (v)
16	Vonk, T.J. (Tjalling) (m)
17	Vlot, J.H.T. (Jan) (m)
18	Drion, M.M. (Marinda) (v)
19	Rothuizen, H.C. (Henk) (m)
20	Rijneveld, T.J. (Teunis) (m)
21	Breevaart, L.P. (Paul) (m)
22	de Boer, F.R. (Frank) (m)

aantal
stemmen

6902

4399

386

374

414

115

139

145

46

56

57

46

49

12

54

81

35

20

11

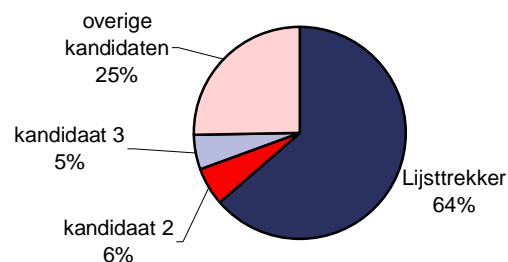
62

48

2

53

Percentage stemmen op de top 3

Nr. Naam

aantal
stemmen

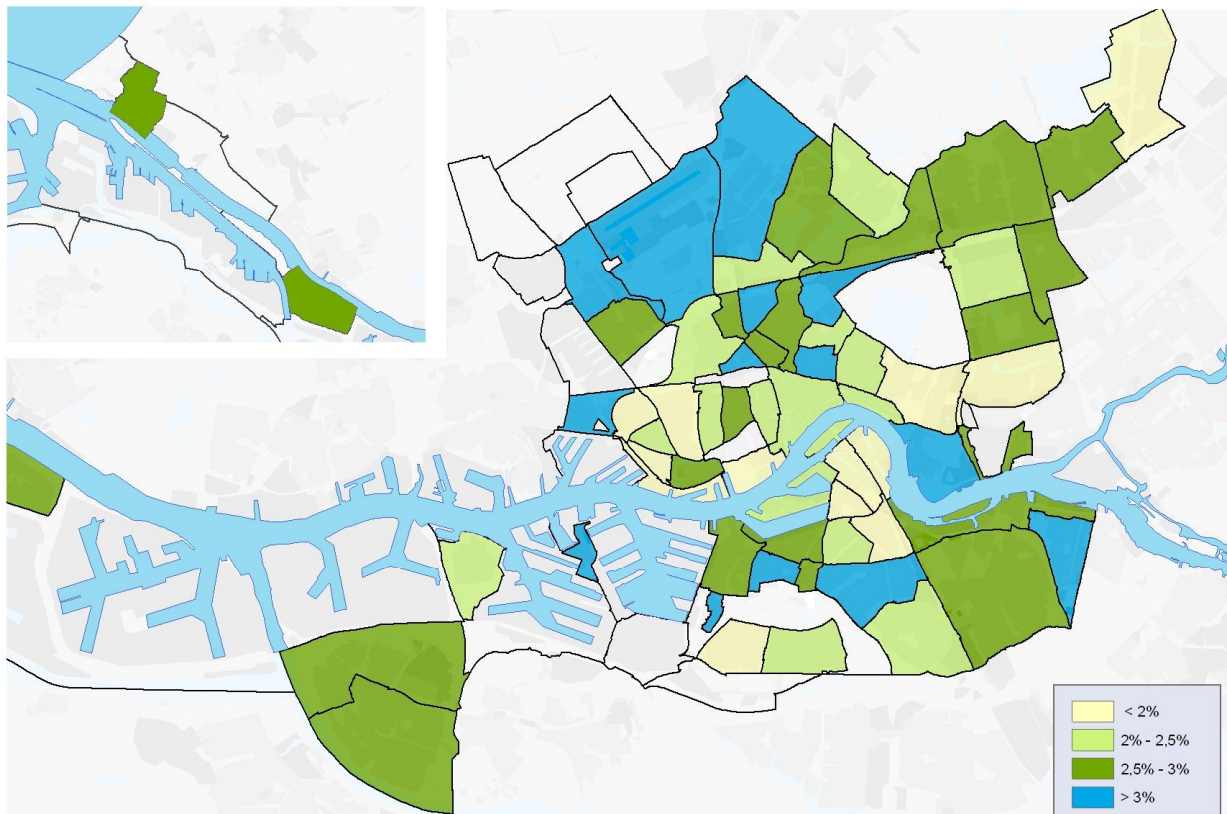
23	van der Spek, W. (Wout) (m)	28
24	van Veen, N.M. (Marian) (v)	27
25	van der Sluis, C.N. (Cornelis) (m)	16
26	de Jonge, J.C. (Jacco) (m)	18
27	Kornet, G. (Bert) (m)	11
28	Buys - Trimp, M.E. (Marga) (v)	17
29	Schumacher, W.M. (Martijn) (m)	14
30	de Kunder, M.C. (Marco) (m)	17
31	de Jong, P. (Paul) (m)	19
32	Schouten, C.J. (Carola) (v)	131

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

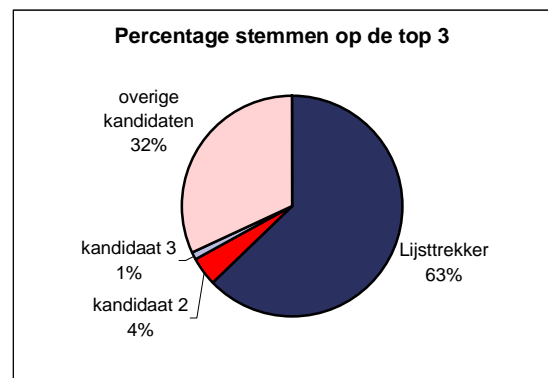
Partij voor de Dieren

Lijst 1	Nr.	Naam	aantal stemmen
kan 0			
kan 0			
ove 0			
0		totaal	5389
	1	v.d. Lee - v.d. Haagen, J.D. (Jeroen) (m)	3381
	2	de Groot, L. (Laurens) (m)	223
	3	Canton, B. (Bart) (m)	65
	4	Kruit, A.A.S. (Annemarie) (v)	1056
	5	Maarseveen, M.C. (Marco) (m)	60
	6	van Damme, R. (Robert) (m)	59
	7	van Krimpen, M.T.A. (Maarten) (m)	35
	8	van Gaalen, J.P. (Peter) (m)	37
	9	Weijters, A.H. (Margot) (v)	186
	10	van der Velden, R.T.J. (Ruud) (m)	51
	11	Kruit, E.C.A. (Anne) (v)	236

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen

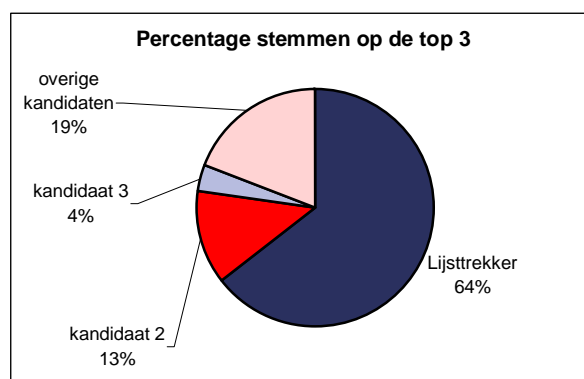
* Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Seniorenpartij Rotterdam

Lij 1	Nr. Naam	aantal stemmen
ka 0		
ka 0		
ov 0	totaal	3258
	1 de Sutter - Besters, M. J. (Ria) (v)	2100
	2 van Pelt, C.H.A. (Kees) (m)	414
	3 de Man, A.F. (Anton) (m)	119
	4 Verberne, H.M. (Hennie) (m)	230
	5 Groenbos, H.J. (Henk) (m)	67
	6 Kruithof, J. (Jan) (m)	34
	7 van den Heuvel, W.J. (Willem) (m)	16
	8 Koster, W. (Willem) (m)	21
	9 Steens - Vollebregt, B.M.M. (Trix) (v)	36
	10 Hoppen - Schipper, E.J. (Ellen) (v)	36
	11 Sutter, P.J.P. (Peter) (m)	11
	12 Middendorp, W.A.A. (Wim) (m)	31
	13 Rallim, M.I. (Marcel) (m)	4
	14 Ploeg, L. (Lucie) (v)	23
	15 van Dijk - Hagenbeek, C. (To) (v)	2
	16 Groos, A.C.P. (Astrid) (v)	13
	17 Heijkoop, I. (Ies) (m)	7
	18 Borgeers, M.T.M. (Marijke) (v)	10

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

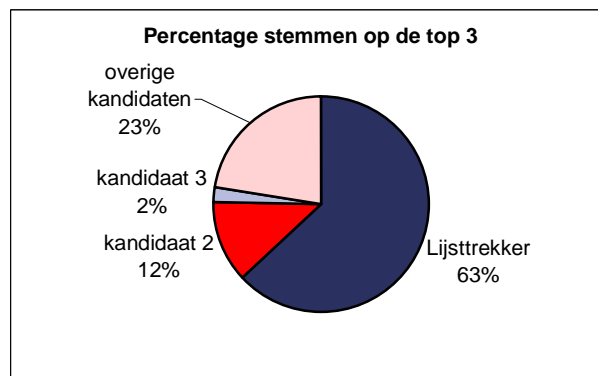

Nr. Naam	aantal stemmen
19 van Estrik, E.M. (Ellen) (v)	5
20 van Milligen, B. (Ben) (m)	1
21 Boontje, E. (Evert) (m)	3
22 Mulder, J.F. (Hans) (m)	8
23 Hageman, K.K. (Kees) (m)	18
24 Ras - van Strien, A.E. (Annie) (v)	49

Rotterdamse Ouderen Partij (ROP)

Lij 1	Nr. Naam	aantal stemmen
ka 0		
ka 0		
ov 0	totaal	2453
	1 de Faria, R.M. (Rabella) (v)	1548
	2 de Waal, W.R. (Willem) (m)	296
	3 Steeman, J.V.R.M. (Jurgen) (m)	57
	4 Dor, F. (Frans) (m)	61
	5 Smaal, C.D. (Carmencita) (v)	51
	6 Dorsman, G.A. (Gerard) (m)	31
	7 Versteeg, C.M. (Kees) (m)	28
	8 Soemai, L.P. (Lilian) (v)	60
	9 van Antwerpen, W. (Willem) (m)	24
	10 Paaij, Y.C.T. (Yvonne) (v)	107
	11 Brand, J. (Joost) (m)	15
	12 de Waal, P. (Peter) (m)	15
	13 Ulrich, J.H.J.M. (Hans) (m)	9
	14 de Groot, H. (Harry) (m)	14
	15 Leene, E. (Eline) (v)	5
	16 van Leeuwen, J. (Anke) (v)	29
	17 Schotel, E.H. (Ella) (v)	8
	18 Sweeris, C.G. (Cor) (m)	3
	19 Manifarges, H.G. (Herman) (m)	12

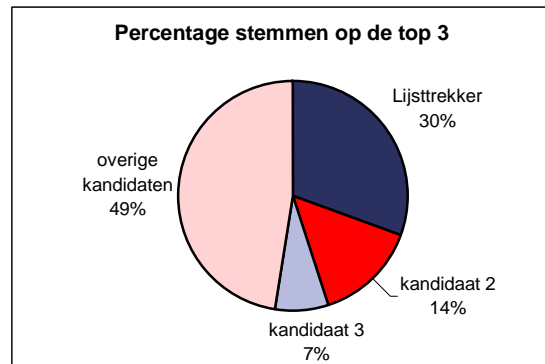
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Nr. Naam	aantal stemmen
20 van Rijswijk, H.J. (Henk) (m)	2
21 Bekker, M.A.M. (Marga) (v)	7
22 de Waal, R. (Roel) (m)	10
23 van der Steen, E.C. (Ellie) (v)	20
24 Eger, J. (Co) (m)	17
25 Goosen, J.S. (Hans) (m)	24

Regionaal Lokaal

L	Nr. Naam	aantal stemmen
k		
k		
o	totaal	2165
	1 Smid, E. (Edwin) (m)	659
	2 Heppe, J.A.M. (Joop) (m)	313
	3 de Raaf, T. (Tom) (m)	162
	4 Koopmans, A.J. (Jan) (m)	51
	5 Blok - van Werkhoven, P.Y.J. (Paméla) (v)	420
	6 de Koning, K.C. (Klaas) (m)	163
	7 Bernsen, M.R. (Monique) (v)	29
	8 Oosterlee, R.J.B. (Rob) (m)	73
	9 Hoekman - van Ispelen, R.T. (Ramona) (v)	91
	10 Sips-Blom, S. (Sylvia) (v)	20
	11 McElligott - Wolters, J.M.W. (Marjon) (v)	21
	12 Kostense, J. (Jolanda) (v)	18
	13 v. Fabrie - v. Buggenum, S.J.M. (Sylvana) (v)	19
	14 Tooi, A. (André) (m)	30
	15 Seesing, R. (Richard) (m)	1

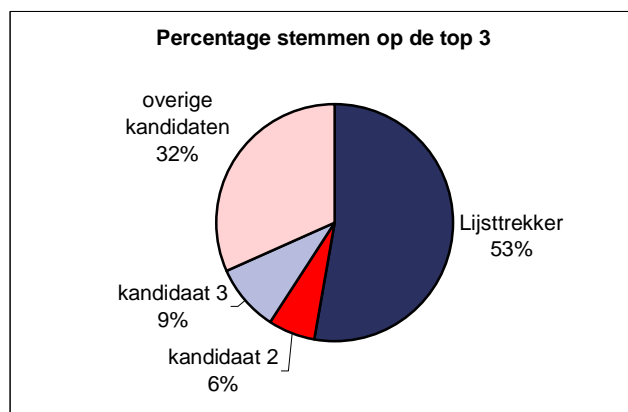

Nr. Naam	aantal stemmen
16 van den Broek, M.P.M. (Martijn) (m)	33
17 de Groot, J. (Hans) (m)	26
18 van Hulten, W.A.M. (Wim) (m)	36

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

OPA Rotterdam

Lijst	Nr. Naam	aantal stemmen
0		
0		
0	totaal	963
	1 Rigter, H.J. (Helmich) (m)	509
	2 Janssens, J.K.J. (Joep) (m)	62
	3 Duijkers, J.M.H.G. (Joke) (v)	87
	4 Kelderman, N.H. (Niek) (m)	31
	5 Buijk, R.A. (Ruud) (m)	28
	6 Faber, J. (Jaap) (m)	41
	7 Buijs, C.G.Q. (Cor) (m)	39
	8 Siemons, J.C. (Sjef) (m)	32
	9 Oldenstam, S.T. (Sophie) (v)	40
	10 Knüppe, R.F.M. (Robert) (m)	11
	11 Scholten, J.J. (Coby) (v)	13
	12 Smit, M.H.M. (Margriet) (v)	25
	13 Borst, M. (Marianne) (v)	24
	14 de Bruijn, M. (Theo) (m)	7
	15 Heesakkers, A.H. (Herman) (m)	14

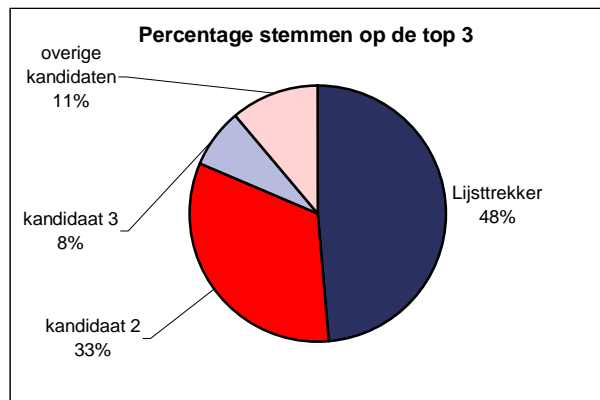

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Rotterdams Turks Belang

Lijst 0	Nr.	Naam	aantal stemmen
kar 0			
kar 0			
ovr 0			
	totaal		716
	1	Özveren, G. (Gökhan) (m)	349
	2	Altay, S. (Semih) (m)	234
	3	Tekmen, M. (Mehmet) (m)	54
	4	Alabaş, S. (Satilmis) (m)	19
	5	Çördük, Y. (Yavuz) (m)	34
	6	Özveren, V. (Volkan) (m)	26

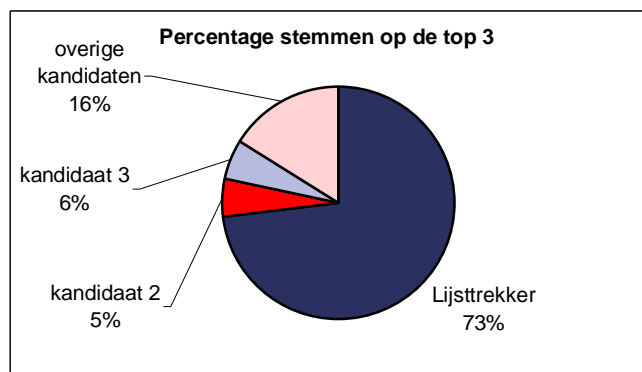
0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Libertarische Partij (LP)

Lijst 1	Nr.	Naam	aantal stemmen
ka 0			
ka 0			
ov 0			
	totaal		405
	1	van Straten, C. (Corné) (m)	296
	2	Ootjers, F. (Frans) (m)	21
	3	Verbrugh, A.C. (Arne) (m)	23
	4	de Rijke, L.W. (Leendert) (m)	10
	5	Bijl, R. (Ronald) (m)	6
	6	Toet, L.C. (Laurens) (m)	11
	7	Koopmans, S.F.P. (Pallieter) (m)	13
	8	Mathijssen, R.W.J. (Rudi) (m)	3
	9	Bek, V.F. (Vincent) (m)	22

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

Lijst van Gerdingen

Lijst 1	Nr.	Naam	aantal stemmen
ka 0			
ka 0			
ov 0			
	totaal		243
	1	van Gerdingen, W.P. (Wim) (m)	141
	2	van der Weg, E. (Emile) (m)	19
	3	van Look, S. (Sebas) (m)	20
	4	Mohanlal, G.M. (Gisela) (v)	20
	5	Groos, B. (Ben) (m)	30
	6	van Gerdingen - Muller, S. (Shirley) (v)	13

0 Gekozen op basis van aantal (voorkeur)stemmen
 * Zittend raadslid einde periode 2010-2014

